

Prva jubilejna prireditev v Ptuj

Prvi zredeni glasbeni dogodki

Jubilejne prireditve ob 90-letnici mesta Ptuja so začeli s svečanim koncertom simfoničnega orkestra RTV Ljubljana pod taktirko Sama Lubada. Solist na klarinetu bil Lojze Zupan. Koncert bil v dvorani Narodnega doma.

Pred koncertom je spregovoril Franjo Rebernak, predsednik SO Ptuj. Med drugim je dejal, da v predzgodovinski Poetovio drži ena sama nit prek izkopanin. Glede na to je neprecenljiva zgodovinska vrednost odkritih, znanstveno raziskovalnih in predno dobro ohranjenih spomenikov iz prvih časov civilizacije na ptujskem območju; ob tem pa tudi najpomembnejša vloga mesta Poetovio v tedanjem rimskem svetu. Tudi vse druge znanstvene raziskave srednjeveškega Ptujja nam obkazujejo podobo mesta, ki je skozi stoletja veljalo za eno najvplivnejših gospodarskih in kulturnih regionalnih središč v Sloveniji. Če za en tutek pozabimo na vlogo različnih vladarskih osebnosti v pretekli zgodovini, je ohranjeno kulturnozgodovinsko bogastvo Ptujja, materialne pridobitve, njegova arhitektura in njegov gospodarski razcvet, plod komaj dvajsetnega življenja in hlapčevanja tedanjega mladega, razbega in zaostalega mestnega in okoliškega človeka. Če predstavljamo z letošnjimi jubilejnimi svečanostmi »spomenik« starodavnemu Ptujju, njegovi zgodovinski vešavi, potem ga je treba postaviti temu malemu človeku, do nedavna nepriznanemu in molčečemu soustvarjalcu zgodovinske preteklosti. Predvsem ta misel naj bo vodilo in temeljno merilo pri

vrednotenju ohranjene dediščine in bogatega kulturnozgodovinskega izročila.

Nadalje je F. Rebernak dejal, da z letošnjimi prireditvami in praznikom želijo, da bi mnogi spoznali, da je za trajnejšo ohranitev ptujске spomeniške tradicije potrebna razumnejša naklonjenost, zavzetost in materialna po-

slovenska Čitalnica pod to streho svoje zatočišče in pribežališče pred besnimi napadi ptujskih Nemcev v čitalniških časih. Tu je bilo zbirališče Slovencev in žarišče dokaj zapoznele prebuje slovenske narodne zavesti v Ptujju in okolici. To je bila v tedanjem Ptujju edina slovenska dvorana, od koder so Čitalni-

Franjo Rebernak, predsednik SO Ptuj, govori na prvi jubilejni prireditvi v Narodnem domu

moč širše družbe, vse slovenske nacije. Obetajo si tudi, da bodo z letošnjim praznovanjem pomagali k širši in konkretni popularizaciji ptujске kulturnozgodovinske tradicije tudi izven slovenskih nacionalnih meja in k načrtnemu in perspektivnemu kulturnemu življenju v Ptujju ter k načrtni in bolj smotrni turistični dejavnosti.

F. Rebernak je še omenil, da so izbrali ptujski Narodni dom za začetek letošnje svečanosti s posebnim spoštovanjem. Skoraj bo preteklo 90 let, odkar je naša ptujska

ca in druge tedanje slovenske kulturne organizacije usmerjale tokove slovenskega narodnega gibanja in se vključevale v široko vseslovensko narodno gibanje in odpor proti pritisku germanizacije v narodnostnem, kulturnem, gospodarskem in socialnem pogledu na slovenskih tleh.

S simfoničnim koncertom so proslavili tudi obletnico Prešernove smrti.

F. Rebernak se je zahvalil nastopajočim, za izredni glasbeni dogodek pa so jih nagradili tudi številni gledalci z dolgotrajnim ploskanjem.

ZR

OBVESTILO IN OPOZORILO PTUJČANOM, IN SODELUJOČIM PRI KURENTOVANJU 16. II. 1969

Okrasimo mesto za kurentovanje!

Pričakujemo, da bodo v nedeljo ob kurentovanju obiskali naše mesto številni gosti, zato ponovno prosimo vse stanovalce v mestu, da okrasijo pročelja hiš. Tudi kurentovanje vključujemo med prireditve za proslavo 1900-letnice našega mesta. Vse mesto naj ima torej tega dne vesel pustni videz.

Kupujte značke, ki veljajo kot vstopnice!

Letos smo dali v prodajo posebne kurentske kovinske značke za obiskovalce kurentovanja, in sicer medeninaste za odrasle po ceni 2 din in bakrene za otroke po 1 din. Značka predstavlja vstopnico za ogled dopoldanskega nastopa folklornih šemskih skupin in za ogled popoldanskega karnevala. S prispevkom, ki ga bodo dali gledalci za značko, bomo krili vsaj del velikih izdatkov za organizacijo naše tradicionalne pustne prireditve. Prosimo torej goste pa tudi Ptujčane in okoličane, da ne odklanjajo ponujenih značk.

Nastop folklornih skupin na mestnih trgih in ulicah

Ob letošnjem kurentovanju ne bo dopoldanskega nastopa na športnem stadionu, ampak ga bomo imeli ob 10. uri na mestnih trgih in ulicah. Zato prosimo gledalce, naj se ne zbero v prevelikem številu na Trgu mladinskih brigad, Trgu svobode in Slovenskem trgu, ampak naj se zvrstijo tudi na Vinarskem trgu pri Belem križu oziroma pri Slovenskih goricah, potem v Trstenjakovi ulici, na Srbskem trgu, v Prešernovi ulici, na Cvetkovem trgu in Hrvatskem trgu. Vse folklorne skupine bodo namreč nastopile na teh trgih in se bodo vsakih deset minut med seboj izmenjavale, tako da bo lahko videl vsak gledalec na navedenih trgih vse skupine in ves njihov kratak, toda bistveni del prikaza.

Karnevalski obhod ob 14. uri

Tudi za popoldanski karnevalski obhod velja isto. Opozorjamo gledalce, da si lahko najlepše ogledajo povorko na perifernih ulicah in cestah, kakor so: Osojnikova ulica, Ciril Metodov drevored, Ljutomerska cesta, ker je bilo tam po naših izkušnjah vsako leto do slej najmanj gledalcev.

Važno obvestilo za karnevalske skupine

Za karnevalski obhod naj se zberejo do 13. ure folklorne skupine v Cučkovi ulici, posamezne karnevalske maske in skupine na dvorišču za Mladiko, karnevalske skupine na vozovih in motornih vozilih pa na Znidaričevem nabrežju in Na tratah. Za karnevalske skupine na vozovih in motornih vozilih je obvezno, da se priključijo povorki z Ormoške ceste. Vse sodelujoče prosimo, da se ravnaajo po navodilih rediteljev. Povorka krene ob 14. uri.

Posebno sporočilo

V primeru, da potrebujete pomoč milice, se obrnite na postajo milice (Krempljeva ulica 1), tel. št. 77 092 oziroma 92. ako pa iščete zdravstveno pomoč, se obrnite na Zdravstveni dom v Ptujju v Cučkovi ulici 1, tel. št. 77 250 oziroma na Reševalno postajo v Vošnjakovi ulici 5, tel. št. 77 484.

Karnevalske maske obveščamo, da je predpoldanski program kurentovanja izključno namenjen nastopu folklornih šemskih skupin na mestnih trgih in ulicah, zato prosimo, da se karnevalske maske v tem času ne pojavijo na ulicah.

FOLKLORNO DRUŠTVO PTUJ

KURENTOVANJE IN KARNEVAL

Ptuj 16. februarja 1969
ob 10. uri in ob 14. uri

Ta leden v republiški skupščini

V tem tednu se sestane več odborov republiške skupščine. Odbori bodo med drugim obravnavali informacijo o socialno-varstveni dejavnosti v SR Sloveniji, predlog za izdajo zakona za ponovno ustanovitev sklada za socialne zavode ter dva predloga zveznih zakonov o ratifikaciji sporazuma o socialnem zavarovanju med SFRJ in Zvezno republiko Nemčijo ter kraljevino Švedsko. Sporazuma zagotavljata predvsem pravice naših delavcev v Zvezni republiki Nemčiji in v kraljevini Švedski, oziroma pravice njihovih družin v Jugoslaviji glede na zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za nesrečo pri delu, za invalidsko in pokojninsko zavarovanje ter družinske dodatke za naše delavce, zaposlene v omenjenih državah.

Dva odbora obravnavata osnutek zveznega splošnega zakona o zdravstvenem zavarovanju in o obveznih oblikah zdravstvenega varstva prebivalstva. Po tem zakonu bi bile zavarovanim osebam v okviru skupnosti zdravstvenega zavarovanja zagotovljene kot minimum tele oblike zdravstvenega varstva:

- odkrivanje, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje nalezljivih bolezni, ki jih je treba obvezno prijavljati;
- odkrivanje, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje tuberkuloze in veneričnih bolezni;

- nega in zdravljenje tistih duševnih bolnikov, ki zaradi narave in stanja bolezni utegnejo ogroziti svoje življenje in življenje drugih ljudi ali poškodovati materialne dobrine okolice;

- zdravstveno varstvo žensk v zvezi z nosečnostjo in materinstvom;

- popolno zdravstveno varstvo novorojenčkov, dojenčkov in otrok do določene starosti;

- zdravstveno varstvo šolskih otrok, šolske mladine in rednih študentov do določene starosti, predvsem s sistematičnimi pregledi, varstvom in zdravljenjem zob, preprečevanjem, zatiranjem in zdravljenjem revmatične mrzlice, protetičnimi in rehabilitacijskimi ukrepi, varstvom vida, sluha in oseb z ortopedskimi anomalijami in deformacijami;

- organizirano delo za zgodnje odkrivanje malignih obolenj (rak, levkemija, itd.) in diabetesa (sladkorne bolezni) ter njihovo zdravljenje izven bolnišnic;

- aktivnost za zdravstveno vzgojo prebivalstva.

Pristojni odbori s prosvetno-kulturnega področja obravnavajo osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prosvetno-pedagoški službi ter o glasbeni kulturi na Slovenskem. Razprava ima namen osvetliti podobo slovenskega glasbenega

življenja kot dela nacionalne kulture. Opozoriti želi na vlogo glasbe v dvigu splošne kulturne ravni in podčrtati pomanjkljivosti, ki ovirajo uspešnejši razvoj glasbene kulture na Slovenskem.

Med ostalimi pomembnejšimi razpravami bo tudi razprava o konceptu dolgoročnega ekonomske-političnega razvoja SR Slovenije, ki ga je pripravil inštitut za ekonomska raziskovanja.

PRED DESETLETNICO ORMOŠKE GLASBENE ŠOLE

V nižji glasbeni šoli Ormož so ob letošnjem šolskem polletju zabeležili zelo ugodne učno vzgojne rezultate. K temu je veliko pripomoglo svojevrstno tekmovanje, ki so ga uvedli med učenci. V to tekmovanje je vključeno igranje glas. lest. s trozvo. vaje, predavanje in glasbena teorija ter obiskovanje oziroma izostanki od pouka. Za vsako od navedenih tekmovalnih zvrsti je možno doseči maksimalno število 20 točk. Za vsako večjo napako oziroma neznanje se odbije pri tekmovanju po ena točka. Rezultati tekmovanja, v katerega so vključeni vsi učenci glasbene šole, so izobešeni v avli šole. Učenci sproti zasledujejo svoje uspehe ter s pravo tekmovalno vneto izboljšujejo svoj učni uspeh. To tekmovanje je ob prvem polletju šolskega leta veliko pripomoglo, da ni bilo na šoli nobenega učenca s povsem negativno oceno.

Na začetku semestrskih počitnic so mladi glasbeniki iz nižje glasbene šole pripravili svojim staršem skupen nastop, po katerem je bil roditeljski sestanek. Ker je ravno v času prireditve zmanjkala električni tok, so nadaljevali program ob prižganih svečah. To je dalo prireditvi še poseben čar, ki jim bo dolgo ostal v spominu.

Kot smo že poročali, se pripravljajo nižja glasbena šola Ormož na proslavo 10 letnice delovanja šole. Ravnatelj Alojz Krajncan nam je povedal, da bodo poizkušali ta jubilej, čeprav skromno, vendar svečano proslaviti. 10 let sicer ni veliko, vendar lahko povsem realno priznamo, da je ta sorazmerno mlad ormoški zavod mnogo prispeval za ohranitev naše bogate glasbene dediščine, jo posredoval mladim generacijam, ki se v njej šolajo in spoznavajo začetne korake, ki vodijo v svet pesmi in glasbe.

J. S.

Slovenski kulturni praznik v Ptuj

Dr. Anton Slodnjak je govoril na Prešernovi proslavi

Pretekli petek je bila v ptujskem gledališču svečana proslava v počastitev smrti pesnika Franceta Prešerna. O pomenu pesnikovega dela je govoril dr. Anton Slodnjak.

Pesnika Prešerna slavimo zato, ker se klanjamo lepoti pesniške besede, izražene v domačem jeziku, je dejal dr. A. Slodnjak. Med drugim je govoril še o razvoju slovenske poezije, o kulturnem boju za zmago posvetne poezije in miselnosti, o težavah, v katerih so ustvarjali Prešeren in drugi pesniki in pisatelji v tedaj nesvobodni in zatirani Sloveniji. Vsaka stvar je šla skozi cenzuro. Kljub temu so Prešeren in drugi delali naprej.

Prešernov pomen je še toliko večji, ker je ustvaril pisano slovensko govornico. Ko so jo vzljubili zatirani Slovenci, so vzljubili tudi svoj narod, svojo zemljo... pričel se je narodni preporod. Prešeren je ustvaril »izkaznico« besedne umetnosti, s katero se je lahko naš narod v svetu uveljavil kot tvoren, ustvarjalen... Pred zgodovino se bo naš narod lahko opravičil s knjižico Prešernovih poezij... Vse to je vzrok, da se ob Prešernovi

obletnici spominjamo njegove ustvarjalne sposobnosti in z njim ustvarjene sposobnosti slovenskega človeka, našega naroda.

Dr. A. Slodnjak je razlagal tudi, kako je bilo mogoče, da je bila Prešernova poezija tako ustvarjalna. V njegovi ustvarjalni zavesti se je spojilo vse, kar je bilo domačega z grškim in latinskimi pesništvi. Velik je bil pomen tega duhovnega spoja. Sonetnega venca, kot je Prešernov, ne pozna svetovna literatura. Tudi čustvo in miselnost sta bila pri Prešernu v razmerju. Pozneje je v Prešernu nastal še en duhovni spoj, to je z ljudsko pesmijo (Lepa Vida).

V drugi polovici življenja, ko je Prešeren prebolel osebne težave, nevračanje ljubezni, smrt prijatelja in sodelavca M. Copa... je v pes-

stik s svetovno literaturo nasploh. Prešernove pesmi so vodile Slovence skozi poznejše borbe za kopravnost, postale so svetovna literatura, Slovence čudovita, knjiga, sveto pismo kulture (s pravilnim razumevanjem). Slovenci smo zaradi šibkosti na literarnem izredno ponosni. Na novo poezijo smo lahko in smo še vedno ponosni. Pesnik se kot ptičje vedno pomlaja in je ten.

Na proslavi so člani Slovenskega dramskega gledališča brali spomine na Prešerna, življenje, njegova pisma, mačim in prijateljem. S mariborske opere sta zapeli Prešernove pesmi: Mornarica, Nezakonska mati.

Ptujčani in ostali gostje se zahvaljujejo svojemu gostitelju (doma je iz Junjaka).

Zbor ptujskih esperantistov

V ponedeljek, 27. 1., je imela sekcija esperantistov svoj letni občni zbor ob lepi udeležbi članov in tečajnikov.

V poročilu so bili nanizani uspehi ter vzroki pri delu sekcije. Predsednik »Svobode« Jože Vrbanjak je dejal, da je sekcija vsekakor v povoljni meri opravljala svojo kulturno misijo, zato zasluži tudi priznanje. V diskusiji so bili izneseni koristni napotki za bodoče delo. Potreba po vključitvi mladine je res nujna, žal jih mnogo vsled nerazumevanja stoji ob strani. Če bo dovolj zainteresentov, se bo še ta mesec pričel tečaj po direktivni metodi za začetnike.

Organizirali bodo predavanje, izlete in ob priliki malega mednarodnega srečanja, ki bo ob 1.900 obletnici Ptuj, dokazali gostom izven Jugoslavije, da v našem zgodovinskem mestu obstoja skupina prijateljev zelene zvezde, ki razširja plemenito esperantsko idejo.

Izražena je bila zahvala uredništva Tednika in Radia za objave, tajništva in SO za uporabo dvorane in dodeljeno finančno pomoč z željo za naklonjenost tudi v bodoče.

J. D.

Dr. A. Slodnjak govori na Prešernovi proslavi

mi dejal, da se mora pesnik zavedati svojega stanu in delati naprej. Kljub težavam ni odnehal. Proti cenzuri in drugim se je boril tudi s satirami. Hotel je pomagati svojemu narodu do svobode, enakopravnosti.

Iz Prešernovih pesmi je videti, da je pesnik svoje življenjsko delo končal, kljub temu, da mu življenje ni bilo naklonjeno. Osebnostno srečo, nesrečo, hrepenenje, dobro in zlo je v čudovitem smislu izrazil v poeziji. Z njimi smo stopili Slovenci v

za lepo predavanje o Prešernu. Prav je, da ob takih pomembnih jubilejih, kot je Prešernov, o njegovem delu življenju spregovorijo nosilci kulture in literarni delavci, kot je dr. Anton Slodnjak. Velika želja vseh Slovencev je, da bi se na Prešernovi proslavi je, da bi se po Ptuj in predaval. Proslava ima pravi pomen. Gledalci, vsem mladina, pa dobijo podoben in pravi pomen in življenja velikih ljudi našega malega naroda.

Priprave na volitve odbornikov skupščini občine Ptuj

Po sprejetih ustavnih amandmajh k zvezni ustavi predlaganih ustavnih amandmajh k republiški ustavi bomo letos volili na vse poslance v zvezno republiško skupščino oz. odbornike v občinske skupščine. Z 11. amandmajh k republiški ustavi je smreč črtana dosedanja določba, da se vsako drugo leto smavlja polovica skupščin stremenih družbenopolitičnih skupnosti. S tem amandmajh je določeno, da se vsa četrt letno volijo vsi člani vseh skupščin, to je poslanci zvezne in republiških skupščin oziroma odborniki občinskih skupščin.

Na predlog občinske konference Socialistične zveze Ptujске občine je občinska skupščina v letu 1967 dopolnila določbe občinskega statuta v tem, da je bilo povečano število odborniških mest v občinski skupščini nupaj za osem. Do takrat je imela občinska skupščina 72 odbornikov in sicer šteli vsak zbor 36 odbornikov. Ob pripravah na sejo volitve je bilo tudi povajljeno vprašanje, ali je potrebno spremeniti število odbornikov v občinski skupščini. Glede na dosedanjo notno razporeditev odborniških mest občinskega zbora o krajevnih skupnostih s predpostavko, da ima vsaka krajevna skupnost najmanj enega odbornika v občinskem zboru in glede na dosedanjo razporeditev odborniških mest v zboru delovnih skupnosti, niso predlagane v sejo občinske skupščine nove občinske spremembe. Oborojemo letos na novo voliti vseh 80 odbornikov občinske skupščine, in sicer 40 v občinski zbor in 40 v zbor delovnih skupnosti.

OBČINSKI ZBOR

V občinski zbor bo izvoljenih 40 odbornikov po načelu, da se en odbornik voli približno enako število prebivalcev. V občini Ptuj je 8.124 prebivalcev in odpaše tako na eno odborniško mesto 1653 prebivalcev. Po tem količniku je bilo razdeljenih 23 odborniških mest neposredno, 12 pa tistim krajevnim skupnostim, ki so imele največji ostanek prebivalcev. Pri določanju območij volilnih enot za volitve odbornikov v občinski zbor ni prišlo do nikakih sprememb. Območja volilnih enot so taka, kot so bila določena z odlokom občinske skupščine leta 1967. Do sprememb je prišlo le pri ošteviljenju volilnih enot, ker so po sedanjem predlogu razporedjene po abecednem redu in

ne kot prej, ko so bile volilne enote z območja krajevnih skupnosti Ptuj našete v odloku kot prve.

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI

V 17. amandmajh k republiški ustavi je določeno, da lahko občinska skupščina s statutom občine ustanovi več zborov delovnih skupnosti. V tem primeru morajo s statutom občine biti določena področja in način dela teh zborov. Ker pa so se na področju šolstva, zdravstva in socialnega varstva že močno uveljavile samoupravne institucije, ni zato potrebe, da bi tudi v občinski skupščini ta področja imela lastne zore, kot je to primer v republiški oziroma zvezni skupščini.

Kot je že zgoraj omenjeno, bi naj zbor delovnih skupnosti občinske skupščine štel prav tako 40 odbornikov. Po določbah doslej veljavnega zakona o volitvah odbornikov občinskih skupščin se je število odborniških mest med skupino gospodarstva ter skupinami prosvete in kulture, zdravstva in socialnega varstva ter delovnih ljudi, zaposlenih v državnih organih, družbenih organizacijah in društvi, razdelilo tako, da je področje gospodarstva dobilo največ 75 odst. odborniških mest, ostale skupine pa najmanj 25 odst. odborniških mest. V predlogu novega zakona o volitvah odbornikov občinskih skupščin pa je predvideno, da se v vsaki skupini voli toliko odbornikov zbora delovnih skupnosti, kot ustreza razmerju med skupnim številom delovnih ljudi v občini in številom delovnih ljudi v posamezni skupini, pod pogojem, da mora dobiti vsaka skupina najmanj en mandat. Odborniška mesta na posa-

(Konec na 4. strani)

»Kmečka ohcet« — pod narekovajem

V naši zadnji številki smo vam predstavili tri kmetovalce iz ormoške občine, ki so nam v svojih odgovorih nanašali nekaj svojih problemov. Beseda je stekla tudi o kmetu, kot enakopravnem članu naše družbe. Pogovor je nanesel na razne atraktivne turistične prireditve, kot je npr. tako zvana »Kmečka ohcet« v Ljubljani. Kmetovalec Franc DOLINŠEK iz Osluševca je ed drugim povsem upravičeno grajal izmalčenje te prireditve, ki nosi samo formalen naziv »Kmečka...« in da lahko na tej prireditvi srečamo slovenski poročni par iz vseh drugih poklicev in stanov, sa-

Pokojnine za kmete

Pokojnine za kmete so stara težnja. Toda za uresničitev te zamisli smo morali čakati do današnjih dni. V razgovoru z Janezom Zampo, predsednikom republiškega odbora zdravstvenega zavarovanja kmetov smo izvedeli, da njihov izvršni odbor že pripravlja variante računa, po katerih bi naj financirali pokojninsko zavarovanje kmetov.

Zakon o pokojninskem zavarovanju kmetov bo sprejet v letošnjem letu, veljati pa bo začel 1. 1. 1970. Po prvih računih bi začeli z izplačevanjem pokojnin čez tri ali najkasneje čez pet let. Doslej pripravljena varianta predvideva razen starostne strukture in ekonomske moči kmetov tudi soudeležbo družbenega financiranja kmečkega pokojninskega zavarovanja.

Vir dohodkov kmečkega prebivalstva bi prihajal od gospodarstva, od produktivnih zavarovancev ali po odstotku na katastrski dohodek. Soudeležena pa bi bila širša družbena sredstva iz republiških proračunov, iz neto dohodkov trgovine in predelovalne industrije.

Seveda se takoj postavi vprašanje, zakaj bi morali pokojninsko zavarovanje kmetov financirati iz širših družbenih sredstev in iz sredstev trgovine in predelovalne industrije.

Če pogledamo starostno strukturo prebivalstva na vasi, vidimo, da je največ tistih, ki še niso dopolnili petnajstega leta. Njim sledijo stari od trideset do devetinštrideset let. Sele na zadnjem mestu pa je tista starostna struktura, ki je najbolj sposobna za kmečko delo. (Glej tabelo):

Starost	število	odstotek
do 15 let	71.106	23.47
od 16 do 29 let	38.368	12.67
od 30 do 49 let	70.118	23.15

od 50 do 64 let	65.828	21.73
nad 65 let	58.120	18.98

Razen visokega odstotka starih nad petinšestdeset let je še skoraj dvanajst tisoč vzrok po intervenciji širših družbenih sredstev za pokojninsko zavarovanje kmetov.

V zadnjih osmih letih je padlo število kmetov-nosilcev zavarovanja za več kot 22.000. Prav tako pa je padlo tudi število večjih kmetov. Vzporredno s tem je bilo leta 1966 10.651 kmetij s katastrskim dohodkom do 500 dinarjev. V letu 1968 je njihovo število padlo za nekaj kmetij manj kot tri tisoč.

Vse to govori, da je takšen dohodek za ljudi premajhen in da si iščejo zaposlitev drugje.

Ko pa povemo, da trgovina s kmetijskimi pridelki in pa predelovalna industrija zanajeta precejšnje dobičke, ne vračata pa tja ničesar, am-

bočnikov, ki niso sposobni za delo. Če gledamo to in da mladina beži s podeželja v industrijo, vidimo, kje je pak se raje poslužujeta uvoza in podobnih ukrepov, je jasno, zakaj zahteva izvršni odbor soudeležbo republiških sredstev ter delež iz trgovine s kmetijskim blagom in predelovalne industrije v pokojninskem zavarovanju kmetov.

Letos turistična publikacija o Slovenskih goricah

Turistični delavci z območja Slovenskih goric in Ptujскеga polja so na nedavnem posvetu v Mariboru sklenili izdati posebno turistično publikacijo v 10.000 izvodih o Slovenskih goricah.

Prispevke za publikacijo bodo zbirali le do letošnjega prvega marca (?). FH

S seje skupščine občine Slovenska Bistrica PRORAČUNU PRIMANJKUJE 82 MILIJONOV (STARIH) DINARJEV

Proračun občine Slovenska Bistrica se je za lansko leto končal z aktivno skoraj 590 tisoč dinarjev. Od tega je že 500 tisoč dinarjev realiziranih, medtem ko je treba izterjati še preostali del. Kljub temu primanjkuje proračunu za letošnje leto, če želi ostati na lanskeoletni ravni, 827 tisoč dinarjev.

Do tega primanjkljaja je prišlo zaradi tega, ker je hotela bistriška občina izdvojiti maksimalna sredstva za šolstvo, ki potrebuje letos po planu devet milijonov dinarjev. S tem da so oddvojili maksimalna sredstva za šolstvo po stopnji 3.2 in 60 odstotkov od prispevkov, pa so upravičeni na dodatna republiška sredstva. Seveda pa se postavlja vprašanje, ali bo dala lahko republika ta dopolnilna sredstva, ker je po zadnjih vesteh sklad prazen.

Tako se sedaj pred skupščino občine in druge njene organe postavljata dve možnosti. Ali prva, ki smo jo navedli, ali pa zmanjšati sredstva za šolstvo, tako da bo zadoščeno potrebam občinskega proračuna.

Kmetijstvo zadovoljivo

Razprava o kmetijstvu je pokazala, da so kljub slabim pogojem le zadovoljni, saj družbeni sektor ne dela izgub, kot se to dogaja v drugih občinah. Kljub temu bo potrebno posvetiti kmetijstvu mnogo več pozornosti kot

do sedaj, predvsem v dolgoročnem kreditiranju.

Široko razpravo, čeprav po nepotrebnem, je spodbudil predlog, da se občinski davek za listavce od sedanjih petnajst odstotkov dvigne na dvajset. Teh pet odstotkov pomeni 65 tisoč dinarjev letno v vsej občini, oziroma samo nekaj starih stotakov na kubik lesa. Občinski organi pa imajo izredno veliko dela zaradi različnih davščin za listavce in iglavce. Tako je v glavnem temeljila dvignjena davščina za hitrejšo izračunavo davka, posebej sedaj, ko bodo ta izračun mehanografirali. Kljub temu so na predlog predsednika skupščine občine Mira Kolenka sprejeli sklep, da še tudi vnaprej ostane dosedanji odstotek s tem, da se pripravi poročilo, kakšni so stroški občinske uprave pri različni stopnji.

V Bistrici trgovina polizdelkov iz aluminija?

Ko so na zadnji seji razpravljali odborniki o gospodarstvu in trgovini, je odbornik Zmitek postavil vprašanje, zakaj ni v Slovenski Bistrici maloprodajne trgovine z aluminijskimi polizdelki tovarne Impol. Razprava je pokazala, da Impol nekaj časa ni kazal interesa za takšno trgovino, da pa so sedaj že vsi pogoji, da bi do takšne trgovine, ki bi se lahko kasneje tudi razvila za veliko širše območje, le prišlo.

Iz beležnice sodnika za prekrške Največ prometnih prekrškov

Kljub zaostrižitvi kaznovalne politike v letu 1968 in že tudi v prejšnjih letih je iz leta v leto opaziti naraščanje števil prekrškov. Tako so v lanskem letu narasli prekrški za 174 primerov, iz česar sledi, da samo s kaznovanjem dejanj, ki predstavljajo prekrške, ni mogoče doseči želenega in prevečkrat optimistično pričakovanega vzgojnega uspeha. Na področju reda in discipline v ormoški občini še vedno manjka v prvi vrsti preventivno delo za preprečevanje prekrškov, in to predvsem glede prometne varnosti na cestah ter javnega reda in miru.

Občinski sodnik za prekrške je uporabil izrek varstvene ukrepa odvzema vozniškega dovoljenja pri vseh vinjenih voznikih motornih vozil in v nekaj primerih hujših kršitev reda in miru na cestah. Tega ukrepa so se dosledno posluževali tudi pri krošnjarjenju, kjer je zaradi s tem povzročene neopretnosti še posebej učinkovita. Praksa je pokazala, da odvzem vozniškega dovoljenja voznikom motornih vozil ni dovolj učinkovit. Niso bili redki primeri, da so vozniki,

ki jim je bil izrečen ta ukrep največkrat nemoteno vozili naprej, posebno v krajih izven svojega rednega prebivališča. V ta namen bi bilo potrebno povečati kontrolo vozniških dovoljenj.

Podatki kažejo, da so prometni prekrški najštevilnejši. Pravnomočno je bilo kaznovanih 729 storilcev prometnih prekrškov ali 45 odstotkov vseh kaznovanih. Vzrok za tako povečanje je splošno znano povečanje prometa. Teh prekrškov je bilo prav gotovo še mnogo več, vendar jih organ za notranje zadeve po pooblastilu temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah rešuje mnogo sam na kraju storjenega prekrška. Bilo pa bi tudi potrebno, da se organom za notranje zadeve za reševanje manjših cestno-prometnih prekrškov na kraju samem dajo nekoliko večja pooblastila.

Lani je bilo opaziti manj vinjenih voznikov motornih vozil. Pod vplivom alkohola so zalotili 30 voznikov motornih vozil, ki so bili predmet obravnave občinskega sodnika za prekrške.

J. S.

Predvolilne priprave v ormoški občini

V občini Ormož smo bili v zadnjem času priča živahnim predvolilnim pripravam, ki so se odvijale na razširjenih sestankih krajevnih odborov SZDL. Tako po obisku kakor po vsebini obravnav so ti sestanki presenetljivo dobro uspeli in v razpravah osvetlili nekatere nejasne predstave o bližnjih volitvah. Občani so se na teh sestankih pogovorili o pripravah na krajevne konference SZDL, o možnih kandidatih za občinske odbornike, o občinski kandidacijski konferenci, skratka o vseh nalogah, dolžnostih in pravicah, ki izhajajo iz volilne zakonodaje.

Dinamično aktivnost je bilo čutiti tudi pri občinski konferenci SZDL v Ormožu, na občinskem komiteju ZK in v drugih organizacijah, kjer so volilne priprave trenutno največja akcijska naloga.

Iz krajšega razgovora s predsednikom občinske konference SZDL Vladom OZ-BOLTOM smo izvedeli tudi za intenzivne priprave na sejo konference SZDL, ki jo bodo imeli jutri, t.j. v petek, v Ormožu. V ta namen so že pripravili osnutke nekaterih volilnih materialov ter aktov, kot so občinski in medobčinski pravilnik, lista možnih kandidatov za predstavniška telesa, ki bodo dokončno evidentirani na seji konference, obravnavali bodo poročilo o delu občinske skupščine ter, kot je to na takih zborih navadno, poizkušali rešiti tudi nekatere druga vprašanja.

Več o seji občinske konference SZDL Ormož ter o evidentiranih kandidatih za predstavniška telesa bomo poročali prihodnjic. J. S.

Nadaljevanje s 3. ni - Priprave na volitve . . .

mezne skupine bodo porazdeljena tako, da eno odborniško mesto delovnih ljudi oziroma nov kmetijskih združenjihovih družinskih članov ter kmetov kooperantov so v stalnem kooperacijskem odnosu s kmetijsko skupino oziroma z ustrezno organizacijo, in zasedajo obrtnikov, ki so člani skupine.

V občini Ptuj je bilo 16.855 delovnih ljudi (vključno z zasebnih proizvajalcev) imajo aktivno volilno pravo za volitve odbornikov v delovnih skupnostih, in sicer:

Število delovnih ljudi manj kot 100	Število delovnih ljudi manj kot 1000
— skupina gospodarstva	15.072
— skupina prosvete in kulture	650
— skupina zdravstva in soc. varstva	741
— skupina delovnih ljudi v državnih organih, družbenopolitičnih organizacijah in društvi	387

Po tej spremenjeni delovni skupnosti predlaga poročilo odborniških mest, sicer tako, da bo v gospodarstvu zastopani zbor delovnih skupnosti 35 odborniških mest, v ostalih tri skupine, ki bodo ostale tri skupine je prosveta in kultura, in delovni ljudje v državnih organih, družbenih organizacijah in društvi imajo pet odborniških mest in sicer jih imele skupaj 10 predlogu o določitvi volilnih enot za volitve delovnih ljudi v zbor delovnih skupnosti je predviden bodo nekmetijske gospodarske panoge zastopane v občinskem zboru delovnih skupnosti s štirimi odborniški in kmetijsko z enim odbornikom več kot doslej. Na tem, da bo v podskupini kmetijstva en odbornik kot doslej, je izvršen po volitvah odborniških mest v tem zboru, da bodo Slovenske šibke zastopane kot doslej se število odbornikov na Dravskem polju več od dosedanjih dvesto šest odborniških mest. Podatki kmetijskega kombinata Ptuj je razvidno, da je na njegovem območju znatno znižano število operantov, in sicer za več kot 100 odst. in to močno vna na porazdelitev odborniških mest v tej podskupini.

Sedaj, ko so nam znane volilne enote oz. njihova močja, bodo organizacije SZDL morale takoj pripraviti kandidacijske liste za volitve, kajti do volitev loči le dobra dva meseca v tem roku bomo morali opraviti številne naloge, ki bodo vse priprave tabele in bodo volitve potekale v skladu z zakonom.

Ivan B.

Predelava mleka

doslej ni bila rentabilna

Ptujska mlekarica je bila ustanovljena med zadnjo vojno z namenom, da predeluje mleko, zbrano v obveznem odkupu. Ker je bil ta odkup majhen, je bila mlekarica temu primerno dimenzionirana. Po vojni je bilo nekaj prezidav, vendar je zasnova za mlekarico del ostala ista. V zadnjih desetih letih, ko so nekatere druge mlekarice (Maribor, Celje, Ljubljana, Murska Sobota, Kranj) močno napredovale, so v ptujsko mlekarico investirali boro malo. Zamenjali so edino nekaj izrabljenih strojev. Za normalno poslovanje bi morala mlekarica veliko investirati: zamenjati parne kotle, stroje za pranje, polnjenje ... Obvezne investicije bi znašale 90 milijonov starih dinarjev.

Poleg tega bi rada razširila mlekarica kapacitete za odkup in predelavo mleka: od sedanjih ca. 15.000 l dnevno v 7 urah na ca. 40.000 l dnevno v 14 urah. To bi omogočilo predvsem z nabavo ustreznih hladilnih rezervoarjev za mleko, ki bi omogočili delo v drugi izmeni. Z obratom za kooperacijo bo treba razmisлити tudi o opremljanju večjih zbiralnic mleka z ustreznimi hladilnimi napravami. Delovni kolektiv mlekarice želi doseči tako stopnjo opremljenosti, da bi zadostil predpisom in za daljši čas garantiral odkup vsake količine mleka ustreznih kvalitete ter zadostil vsem dejavnostim mlekarice. Ena od teh je proizvodnja živil: pastirizirano mleko, surovo maslo,

jogurt in skuta. Za pastirizirano mleko so porabili v lanskem letu ca. 10% odkupljenega mleka, za jogurt in skuto nekaj manj kot 1%, za proizvodnjo smetane in surovega masla pa ca. 89%. Stranski proizvod te dejavnosti je posneto mleko. Proizvajajo tudi kazein in galatit. Surovina v ta namen je posneto mleko. Predelujejo plastične smole v plošče in rondole, vse za potrebe industrije gumbov. Od teh je v živilski dejavnosti večja izguba pri predelavi mleka predvsem iz dveh vzrokov. Diktirana prodajna cena surovega masla je bila daleč pod povprečno proizvodno ceno surovega masla v jugoslovanskih mlekaricah. Za pastirizirano mleko so imeli dovoljeno najnižjo ceno v Sloveniji, ki ne dovoljuje nobene akumulacije. Predelava mleka se mora postaviti na lastne noge, če hočejo realizirati zastavljene naloge. Glede na to je mlekarica že dvignila ceno surovemu maslu. Do nedavnega se je mlekarica potegovala za zvišanje prodajne cene za vstakleničeno pastirizirano mleko in sicer tako, da bi dosegla ceno, kot jih imajo sosednje mlekarice, to je 145 starih dinarjev za liter. Na minuli seji občinske skupščine so to zahtevo dosleгли. Rentabilnost mlekarice bodo lahko tako povečali in skupno s sredstvi bank bodo mlekarico lahko tako opremili, kot to zahtevajo predpisi in proizvodnja. ZR

V PESNIŠKI DOLINI ZAMENJAVA ZEMLJE

Pred kratkim so v Ptujju zopet razpravljali o problemih, ki so ostali po regulaciji Pesnice v tej dolini. Razprave so se udeležili predstavniki tamkajšnjih krajevnih skupnosti, občinske skupščine, kmetijskega kombinata iz Ptujja in drugi. Ponovno so osvetlili številne probleme in ugotovili, da so za omenjeno dolino potrebni dalekosežni in dobro preštudirani načrti o ureditvi nadaljnega odvajanja in usposabljanja zemljišča za donosne kmetijske kulture, temeljiti načrti za premostitve, za gradnjo cest in ostale komunalne naprave. Ptujski kmetijski kombinat bi moral z dalekosežnim proizvodnim načrtom pokazati svoje zahteve v Pesniški dolini. S tem bi lažje reševali mnoga vprašanja, tudi premostitve in sploh odnose med kmeti in družbenim sektorjem. Iz razprave je bilo videti, da ti niso najboljši zaradi vodstva tamkajšnjega obrata. Kmetovalci so v razpravi zahtevali, da jih upošteva kot enakopravne državljane in proizvajalce.

Ker so uvideli, da bi prepotrebni dalekosežni načrti za Pesniško dolino in njihova ureditve v sedanjih prilikah zahtevali previsoke zneske denarja, so poskušali najti vsaj za nekatere najnujnejše stvaričasne rešitve. Ugotovili so, da bi lahko odpravili potrebo po premostitvi z zamenjavo zemlje. Le-

vančani imajo veliko travnikov onstran Pesnice. Pripravljani so zamenjati omenjene travnike za enakovredne onstran Pesnice, ki ležijo za Desencami in so last KK Ptuj. S tem trenutno ne bi bilo potrebno graditi mostu. KK Ptuj daje omenjene travnike v najem in zamenjava ne bi oškodovala njihovega proizvodnega programa, rešili pa bi že dalj časa pereč problem premostitve v tem predelu. Kombinatom bo o predlogu te dni razpravljali. Predstavnik levantjskih kmetovalcev je v razpravi pripomnil, da so tamkajšnji kmeti pripravljani na enakovredno zamenjavo. Ne bodo se pustili »opehariti«, kot se je to že pripetilo v preteklih letih. Zgodilo se je celo, da so za zamenjavo površino dobili manj zemlje, ali pa za enotno parcelo razkosane parcelice.

V razpravi so bili tudi proti gradnji lesenih mostov, ki hitro dotrajajo. V bližnji prihodnosti bo treba graditi trajen most, saj je Pesnica tod na razdalji 7 do 8 km nepremostena.

Se ta teden si bo ogledala komisija situacijo na kraju samem. Spomladi nameravajo pričeti z zamenjavo zemlje. ZR

**NAROČAJTE
TEDNIK**

Kako povečati proizvodnjo čebule?

V eni izmed prejšnjih števil Teknika smo poročali o kooperacijskih načrtih obra- za kooperacijo »Jože Laca« iz Ptuja. Uslužbenci obra- že sklepajo s kmeti pogodbe o sodelovanju. Med njimi je tudi Konrad Janžekovič. Vprašali smo ga, kako pote- ovprašali smo ga, kako pote- o kooperacijski dogovori. Ko prej nam je govoril o ko- operacijskem sodelovanju pri čebuli, znanem in nekoč ebule, pridelku iz teh kra- ev. Povedal je, da so pred- ti odkupili ca. 100 vagonov, edaj pa le še 9 vagonov če- ale. Nihče ni skrbel za po- ečanje proizvodnje. Zaradi manjkanja delovne sile je tudi kmetje niso mogli več pridelovati. Pridelovanje če- ale na stari način zahteva veliko delovne sile (okopava- je...) pridelki pa so majh- . Pred leti so odkupovali še ebule. Danes ga ljubljanka »Semenarna« prodaja cmetom.

Potrebno je uvesti indu- strijski način pridelovanja čebule. S tem načinom bi rad odri med kmete tudi obrat

za kooperacijo. Velik pripo- moček pri pridelovanju če- bule so herbicidi za škroplje- nje proti plevelom, sajenje v redi... Vse to zmanjšuje po- trebo po delovni sili. Sicer to poveča proizvodne stroške, a na drugi strani tudi pride- lek in zaslužek. Po že izraču-

Konrad Janžekovič

napih kalkulacijah lahko kmet zasluži na ha (povpreč- nega pridelka) 1 milijon star- ih dinarjev pri najnižji gar- antirani odkupni ceni 100 starih dinarjev za kg čebule.

Povprašali smo ga tudi o pripombah kmetovalcev pri sklepanju pogodb. Kmetoval- ci negotujejo zaradi odkup- ne cene, ki je po njihovem mišljenju prenizka napram ceni na mariborskem trgu. Med cenami na tržnici in v je- senškem odkupu so velike razlike. Na tržnici je malo čebule. Če bi povečali ponud- bo, bi cena padla. V jesen- skem odkupu lahko pridelo- valci prodajo ves pridelek brez večjih prevoznih stroš- kov. Če bo mogoče, bodo odk- upno ceno tudi povišali. To bo zelo težko zaradi konku- rence z juga. Predvsem bo treba znižati proizvodne stroške in povečati pridelke. Kmetovalci se branijo tudi obvezne prodaje kombinatu. Mnogi mislijo na prodajo mimo obrata. Kljub temu da bi vsa tehnologijo pridelova- nja vodil obrat za kooperaci- jo, se kmetje bojijo večjih vlaganj in zadalžitev, ker kmetije finančno slabo stoji- jo. Ne upajo se odločiti za več kot 10 arov. Manjše površine pa vedno ne pomenijo industrijskega pridelovanja. Kljub temu predvidevajo, da bo letos okoli 6 ha v koopera- cijski proizvodnji čebule.

ZR

- Skrivnosti najbolj ču- va mrtvec. (Calderon de la Barca)
- Priznati, da poznaš skrivnost, je že toliko, kot bi jo na pol izdal, včasih pa tudi popolnoma. (Genlis)
- Kdor pozna vašo skriv- nost, je gospodar vaše svo- bode. (La Rochefoucauld)
- Kdor izdaja tujo skriv- nost, ta je izdajalec; kdor izda svojo, sin moj, je bedak. (Voltaire)

Bodo ostale ceste

V PTUJSKI OBČINI ŠE DALJE TAKŠNE?

Podpredsednik skupščine občine Ptuj je sklical 7. II. 1969 sestanek predstavnikov cestnega podjetja Maribor, ki vzdržuje ceste III., II. in I. reda, komunalnega podjetja Ptuj, ki vzdržuje ceste IV. reda, šefe prometa avtobus- nih podjetij; sestanku so tudi prisostvovali načelnik oddel- ka za upravnopravne zadeve, referent za promet, cestno komunalni inšpektor in refe- rent za komunalne zadeve.

Predmet razprave je bil, kako očuvati na področju ob- čine ceste ob nastopu odjuge in kako vzdrževati ceste sploh.

Na sestanku so ugotovili, da so ceste na tukajšnjem področju zelo slabo vzdrževa- ne, predvsem ceste III. reda so včasih skoraj neprevozne.

Vzrok temu je, ker dobiva cestno podjetje Maribor že pet let enaka sredstva za vzdrževanje, kljub temu da se je vzdrževanje podražilo za 300 %.

Komunalno podjetje pa je dobili za vzdrževanje cest

IV. reda v letu 1968 tako niz- ko dotacijo, da je moralo zaradi pomanjkanja sredstev premestiti 4 cestarje na dru- go delo, sicer bi jih moralo odpustiti.

Izgledi za vzdrževanje cest v letu 1969 pa so zelo klavr- ni, saj bodo najbrž isti kot v letu 1968.

Nekdo od prisotnih je vpra- šal, zakaj gre 80 % od 20 mili- jard od prodanega goriva za motorna vozila v zvezni pro- račun, 20 % pa v republiške- ga, v občinske pa nič, zakaj se ta sredstva ne uporabijo namensko, t. j. za ceste, ker se je gorivo v ta namen tudi že parkiralo v zadnjih letih podražilo. Občini tako ostane le prispevek od cestnine pri registraciji motornih vozil, kar pa absolutno ne zadostuje za vzdrževanje cest pri tako gostem prometu.

Na vprašanje, kako bodo popravili cesto Maribor—Ptuj, ki je popolnoma raz- padla, je na začudenje navzo- čih predstavnik cestnega po- djetja odgovoril, da bodo ob-

novili le 2 km, ostalo pa samo pokrpali, ker ni sredstev!

Glede na to, da ceste naj- bolj uničuje težak promet, ko nastopi odjuga, je poročal predstavnik cestnega podjet- ja Maribor, da so že postavili znake dovoljenega osnega pritiska, različno na posamez- ne ceste. Kaj bodo k temu ukrepu rekli koristniki cest oz. lastniki težjih motornih vozil, saj so cestnino plačali za celo leto?

Ugotovili so, da se promet ne more prilagoditi cestam, ampak bi se morale ceste prometu, t. j. ceste se mora- jo že po zakonu o javnih ce- cestah vzdrževati tako, da bo varen promet na njih, zato bodo morali ptujski poslanci in občinski možje postaviti odločne zahteve na merodaj- nih mestih, da se ne bo po- novilo več to kot v letu 1969, ko so modernizirali v ptujski občini le 1 km cest, in še to na račun občine.

Veko

DANES NA SEJI SO — ORMOŽ

- 1. Za danes je sklicana o Or- možu skupna seja obeh zbo- vov skupščine občine Ormož v naslednjim dnevnim redom:
 - 1. Pregled sklepov in odo- rbitve zapisnika 20. skupne seje z dne 28. decembra 1968;
 - 2. Poročilo o delu občinske- ga sodnika za prekrške;
 - 3. Razprava o stališčih za se- stavo proračuna občine za le- to 1969;
 - 4. Odlok o prispevkih in davkih občanov v občini Ormož;
 - 5. Odlok o sredstvih za vzgojo in izobraževanje v ob- čini Ormož za leto 1969;
 - 6. Odlok o določitvi volil- nih enot za volitve odborni- kov zbora delovnih skupnosti skupščine občine Ormož;
 - 7. Sklep o določitvi obmo- lja zborov volivcev za volitve odbornikov občinskega zbo- ra skupščine občine Ormož;
 - 8. Sklep o določitvi organiza- cij, v katerih bodo zbori de- lovno ljudje za volitve odbor- nikov zbora delovnih skupno- sti skupščine občine Ormož;
 - 9. Odlok o vodenju splošne- ga volilnega imenika v obliki kartoteke v občini Ormož;
 - 10. Odlok o prenehanju ve- javnosti odloka o ustanovitvi katastrskega urada;
 - 11. Sklep o razrešitvi in o imenovanju predsednika in članov občinske volilne komi- šije;
 - 12. Sklep o imenovanju ko- misije za volilne imenike;
 - 13. Sklep o razrešitvi in o imenovanju člana sveta za na- rodno obrambo;
 - 14. Sklep o imenovanju na- čelnika oddelka za dohodke;
 - 15. Vprašanja in odgovori.
- Več o seji bomo poročali prihodnjic.

J. S.

Samoupravni odnosi v kmetijstvu

(Nadaljevanje)

Kmetijstvo in druge delov- ne organizacije bodo morale v bodoče bolj odločno spre- minjati vsebino in obliko proizvodnega sodelovanja in se usposabljati za dolgoro- čno sodelovanje s kmeti. Prav tako bodo morale na podlagi obojestranskih ekonomskih interesov in z jasnimi med- sebojnimi odnosi skrbeti za pravično delitev skupnega dohodka. Tak način sodelo- vanja in taki proizvodni od- nosi bodo prav gotovo prip- sevali ne samo k moder- nizaciji kmetijstva, predela- ve in trgovine, temveč tudi k razvoju družbeno-ekonom- skih odnosov, političnemu in demokratičnemu usklajeva- nju različnih družbenih od- nosov ter bodo vplivali tudi na splošna gibanja na vasi.

Morali se bomo sprijazni- ti z nujnostjo, da vsi part- nerji, ki sodelujejo v kateri koli fazi proizvodnje določ- nega izdelka, sprejmejo skup- no odgovornost in rizik in prav tako naj skupno delijo tudi dohodek glede na ude- ležbo pri delu in na sredstva. Pri tem bomo morali ust- variti pogoje, da bo tudi za- sebnih proizvajalec lahko sprejemal ustvarjanje in gi- banje dohodka, in da bo so- deloval tudi v njegovi delitvi. Pri tem ne bi smeli pozabiti, da bo udeležba pri ustvar- janju dohodka morala biti merilo za soudeležbo pri nje- govih delitvi in pravicah pri upravljanju.

Integracija, planska pove- zanost in samoupravljanje mora narekovati spremembo tržne nenačnosti, ki nujno vsebuje neenakopravnost in izkoriščanje. Treba bo pod- pirati in razvijati samo- upravno dogovarjanje ter sodelovanje med zasebnimi proizvajalci in delovnimi organizacijami. Tam, kjer teh možnosti ne bo, bo treba za- gotoviti enako družbeno pod- poro kmetom z drugimi ob- likami rehabilitacije sedaj nevzdržnih odnosov. V tem smislu bo treba politično re- habilitirati celotno združni- štvo v njegovi pravi sociali- stični vsebini. Tu ne misli- mo na obnavljanje statistič- nih zadrug, temveč na samo- upravne ekonomske subjekte v naši družbi.

V bodoče bo treba bolj kot do sedaj podpirati pozitivne

težnje ekonomske diferenciacije na podlagi rezultatov, ustvarjenih z delom in na drugi strani odpraviti poja- ve špekulacij in neopravič- nega bogatenja. Da bi ubla- žili negativne posledice ekonomske diferenciacije, je treba krepiti solidarnost in se na vseh področjih boriti za doseganje primernega družbenega standarda; izenačiti možnosti za šolanje, zdravstvo in socialno za- ščito, kulturne in druge po- trebe podeželskega prebival- stva.

Z družbeno akcijo in s poziti- vnimi ukrepi je treba spodbu- jati interes kmetov za skupne investicije, meliora- cije in preprečiti nadaljnjo drobitev že tako preveč raz- parceliranih posestev.

J. S.

(Konec prihodnjic)

Začetek razvoja turizma na južnem Pohorju

Podjetje Impol je v lan- skem letu s popolno obnovo Stuehevega doma na Treh kraljih odprlo vrata večjemu razmahu turizma na tem delu Pohorja. Da pa ne bi osta- lo samo pri tem, je zadnji plenum občinskega sindikata v Slov. Bistrici sprejel sklep, da bo finančni projekt za

izgradnjo žičnice na tem delu Pohorja. Tako se že po- stavljajo širši temelji za manjši rekreacijski center. Prav bi bilo, da bi to akcijo občinskega sindikata podprla tudi druga podjetja v občini z združevanjem sredstev.

Bistriški sindikat pa bo še letos finančno gradnjo vi- kend hiše v Valovinah pri Ptuj in tako razširil trenut- ne kapacitete bistriških obča- nov za letovanje na morju.

-b

Pisma uredništvu

Odgovor na članek o ptujskem muzeju

V Tedniku št. 5, z dne 6. februarja t. l. je na strani 6 izšel članek z naslovom *Razmere v ptujskem muzeju* s podpisom »nepristranski opazovalec«.

Med muzejskimi delavci je izzval veliko ogorčenost zaradi pristranosti »nepristranskih opazovalcev«.

Kdor hoče v javnem glasilu ocenjevati delo katerekoli delovne organizacije, se mora zavedati velike moralne odgovornosti, ki jo s tem prevzema. Lastiti pa si še pridevek o nepristranskem pisanju, to odgovornost še povečuje. Nobenega zagovora namreč ne najde pisec, če je postavljen pred roko pravice, da so njegove trditve pravilne, saj ni dobil informacij od komisije, ki bi bila poklicana, sum o nezdravih razmerah v delovni organizaciji preveriti.

Dokopati se do največje mere objektivnosti ob ocenjevanju dela članov delovne organizacije, zmora le človek, ki dela v organizaciji in še to le tisti, ki zaradi poučenosti in dovolj velike razgledanosti na področju kompleksnih nalog organizacije lahko preverja delo posameznikov in celote. Prav tako lahko oceni delo organizacije komisija, ki jo sestavljajo strokovnjaki. Pri tem pa mora sodelovati s člani delovne skupnosti, da na kraju samem spozna rezultate dela.

Le človek z manjšo stopnjo osebnih zavesti in s tem tudi odgovornosti, lahko objavi v javnem glasilu oceno o delu neke organizacije, katere član ni, ampak le po nekaterih zunanjih znakih njenega dela površno zaključuje svojo obdobjo.

Ce bi bil piscu članka pri srcu uspeh muzejskega dela, v katerega je zasumil, naj bi pri ustanovitelju posredoval, da bi komisijo ugotovil, ali je sum opravičen. To bi bila pot zavestnega člana demokratične družbe. Pisec pa je raje v časopisu oblatil muzej. Poleg tega anonimni pisec, ki se je skrčil za »plurale maiestatis« le ni bil tako trdno prepričan o napakah, ki jih napaja, sicer bi se pod sestavkom podpisal.

Muzejsko delo je raziskovalno, spomeniško-varstveno in prosvetno-pedagoško. Pisec omenjenega članka omenja le dve nalogi muzeja, pozablja pa na spomeniško-varstveno nalogo, ki je zelo pomembna, saj mora muzej predmete očuvati bodočim rodovom.

Kako more opazovalec izven muzeja oceniti, ali sta predvsem prvi nalogi izpolnjevani po denarnih možnostih? Tudi pri izpolnjevanju prosvetno-pedagoške naloge so lahko objek-

tivni vzroki, da ne zaživi, kakor je zaželeno.

Kako more pisec omenjenega članka očitati, da muzealci pišejo le članke in ne razprav v strokovnem glasilu? Ali članki niso tudi razprave? Pisec omenjenega članka očita tudi meni, da sem pisala le poljudno (to je neznanstveno). Ali ne ve, da so izšle tri moje monografije v samostojnih brošurah, pisane dokumentirano s citiranimi viri, torej niso poljudne. V strokovnem glasilu Borec, kjer čitamo recenzije del iz revolucionarne tematike, je to razvidno iz ocene knjižice »Ptuj v boju za lepše dni«, ki jo je napisal prof. Paulin.

V primeru, da bi kdo izmed kustosov še ničesar ne objavil iz ptujskega raziskovalnega področja, mu tega nepristranski pisec ne bi očitil, dokler se ne bi dokopal do objektivnega pojasnila, zakaj tak molk. Če pripravlja kustos obširno delo, za katerega je potrebno večletno zbiranje gradiva, je tak molk opravičen. Lahko pa so še drugi vzroki, večkrat finančne narave, da čaka kakšno večje delo na objavo.

Prof. dr. Metod Mikuž je na enem izmed občnih zborov arhivskega društva Slovenije opozoril, s kakšnimi težavami je zvezana ocena dela raziskovalcev na zgodovinskem področju, kar velja tudi za muzejske strokovnjake. Dejal je, da za oceno takega dela ni nobenega drugega kriterija, kakor lastna vest raziskovalca. Za objektivno oceno napisanega dela tiči namreč le vsebinska ocena teksta, ne pa tudi truda pri odkrivanju virov. Včasih je namreč potrebno prelistavati skladišnice arhivskih dokumentov, da nazadnje odkriješ potreben, a vsebinsko skop dokument. Dolgoletna raziskovanja ne žanjejo torej vedno zaželenega sadu. Tudi muzejski strokovnjaki so vezani na iskanje arhivskih virov in še na druga zamudna raziskovalna dela.

Ko pisec članka očita zamujanje v muzeju, zgodnje odhajanje z dela in pohajkovanje po mestu v službenem času, ne ve, da je muzejski delovni čas, kakor povsod, izpolnjen z 42-urno tedensko obvezo. Zaradi terenskega popoldanskega dela ali zaradi večkratnih popoldanskih informacij novinarjem in strokovnjakom iz drugih muzejev in sorodnih zavodov ter občasnega strokovnega vodstva v popoldanskem času je prihod v službo prilagojen popoldanskim nalogam. To je razvidno v dnevnikih muzejskih delavcev.

Pohajkovanje po mestu je zelo neodgovoren očitek, saj je muzejsko delo vezano na služ-

bene poti. To so stiki z občino, sodelovanje pri spomeniško-varstvenih delih v mestu in okolici in podobno. Poleg tega je dovoljeno muzejskim delavcem, da hodijo po potrebi tudi k zdravniku in zobnemu zdravniku, kakor vsi drugi državljani.

Pisec o muzeju piše tudi o slabo urejeni vodstveni službi. Vzrok je spet nepoznavanje muzejskega dela kustosa, ki naj bi se po mnenju pisca bolj posvetil vodstvu po zbirkah. Ker je ptujski muzej izmed najbolj obiskanih muzejev v Sloveniji, bi kustos z vodstvom zanemarjal primarne strokovne naloge, vezane na dokumentacijo gradiva, na topografsko delo, spomeniško-varstvene obveze, na urejevalna dela. Če bi se posvetil vodstvu ali pa vodil več kakor doslej, bi zelo trpel tudi tisti del njegovega udejstvovanja, ki mu pisec članka pripisuje velik pomen — to je objavljajanje svojih raziskovanj. Naj navedem, da je kustodinja umetnostno-obrtnega oddelka za svoj članek o pečnicah potrebovala kar tri leta dela. Pri tem je seveda opravljala še druge, že prej omenjene naloge.

Vodstvo na gradu je zaradi primarnih nalog kustosov zapuščano osebam, ki so opravile pri kustosu seminar za vodstvo in znajo nemško, zaradi številnih nemških obiskovalcev. Svoje znanje o razstavljemem gradivu pa še naprej izpopolnjujejo. Če pa je strokovno vodstvo zaželeno, vodijo tudi kustosi, kar smo že napisali.

Res je, da so muzejski stavbni objekti zanemarjeni, kajti iz leta v leto so vloge muzeja za investicijska sredstva zavržene.

O tiskanem vodiču po muzejskih zbirkah! Do leta 1966 ni bilo oportuno, da bi muzej vodič izdal, ker še niso bile urejene vse najpomembnejše zbirke. Po ureditvi umetnostne galerije (1965) in arheološke zbirke drobnih predmetov (1966) je muzej pripravljal izdajo vodiča, a denarnih sredstev za tisk ni imel na razpolago. Upamo, da bomo svojo zamisel uresničili v tem letu. Do aprila bomo izdali kratek informator po muzejskih zbirkah, ki nas bo z 12 stranmi stal nad 10.000 N din. Izdajo obsežnejšega vodiča pa lahko omogoči le sklad za 1900-letnico Ptuja.

Pisec članka o muzeju trdi, da imajo drugi muzeji tiskane vodiče. Ta trditev je nepreverjena. Le redki so muzeji, ki vodiče imajo. Šele lani ga je izdal muzej v Murski Soboti, mariborski pa le na večjem listu natisnjen informator po muzeju. Tudi grad Trakošan je dobil tiskan vodič šele lani.

Glede očitka o neobjavljenih rezultatih ormoških arheoloških izkopavanj, pojasnjujem javnosti, da ima pravico do objave le kustos, ki je izkopavanja vodil, to je dr. Perčeva. Ker je po izkopavanju odšla na študij, je muzej sprožil pri Arheološkem društvu Slovenije vprašanje o objavi tega pomembnega ilirskega najdišča.

Očitek, da novi kustosi, ki pridejo v muzej, podirajo zbirke, ki so jih prejšnji uredili, seveda ne drži. Velikih sprememb ni bilo v že urejenih oddelkih. Le v zbirki stanovanjske opreme je kustos preuredil tu pa tam sobno opremo v smislu stilnih izboljšav.

Viteška dvorana je zaprta dobro leto. Zaradi porodniškega dopusta kustodinja tega oddelka lani dvorane nismo uredili. Zmanjkalo pa je tudi denarnih sredstev, ker smo jih vložili v opremo oddelka ljudske revolucije.

Zanemarjen vtis nudita mlina na veter na grajskem pobojju. Dosedanja popravila mlinov so bila zaman, ker so neznanji uničevalci znova uničili popravljeno.

Grajski vrt je v načrtu za preureditev po novo izpeljani kanalizaciji v tem letu.

Naj citiram še avtorja: »Če pa sedaj po 23 letih po osvoboditvi vprašamo, če je ptujski muzej odigral svojo funkcijo, moramo ugotoviti, da je ni popolnoma niti v preteklosti, še manj pa jo odigrava danes.« Kateri organizaciji so sploh dane možnosti za popolno funkcioniranje?

Tudi v muzeju vemo, da vloge nismo »popolnoma« odigrali, ker so zato manjkali objektivni pogoji. Zelo neodgovorno pa je »ugotovitev« pisca, da je ta vloga danes še manj popolna, kakor v preteklosti. Na kateri čas se nanaša ta nedoločena »danes«, morda na čas zadnjega ravnatelja? — To je čas od 1. maja 1965 dalje? Naj nepoučenemu piscu navedem, da je bila leta 1965 za občinski praznik odprta razsežna umetnostna galerija v obnovljenih prostorih na gradu. Za občinski praznik leta 1966 je bila odprta na novo urejena arheološka zbirka drobnih predmetov, leta 1967 pa razstavni paviljon D. Kvedra, v katerem se je od tedaj zvrstilo kar 9 razstav, ki jih je obiskalo 7500 obiskovalcev. Leta 1968 je bil za 1. maj preurejen oddelček ljudske revolucije. Muzej je uredil tudi spominsko sobo na domačiji heroja Lacka in vodil pri ZVB NOV organizacijo odkrivanja spomenikov ljudske revolucije. Namesto pohvale ob tej bogati četvi je muzej zaslužil v obeh nepristranskega pisca članka le grajo. Pisec očitno ni spremljal po radiu in časopisu objavljene rezultate muzejskega dela. Tudi letos ob 75-letnici muzeja je izšel v Tedniku članek o razvoju muzeja v dolgem obdobju svojega obstoja, kjer je poudarjen tudi njegov razvoj po osvoboditvi, ko je prešel iz društvene v družbeno last.

Naj odgovorim še na očitek o posojanju predmetov med sezono obiskov filmskim podjetjem! Muzej posoja predmete, kadar jih filmska potrebujejo, ker s tem svoj finančni problem. Brezskrajni je 1. junija. Brezskrajne posoje predmetov obia filmu, bi muzej ne dovolj sredstev niti za ne dohodke skromnega 12 muzejskih delavcev, med najnižjimi dohodki skih delavcev v Sloveniji. Velik razmah ptujskega zeja v 23 letih dokazuje, se milijoni, ki so bili dodeljeni, vestno vlagali v vojo muzejskih zbirk in o kor omenja pisec članka več pa bi muzej napravil bi umel na razpolago narnih sredstev. Pri uspešnih uspehih muzeja z zanikamo, da ni vse v ju urejevano brez napak, niso bistvene, saj vendar napake spremljajo delo organizacijah. Naša dolžna da napake odpravljamo skušamo dati družbi, k nas upravičeno pričakuje sestankih naše delovne nosti ne načrtujemo za muzejskega programa, tudi kritično presojamo vo izvedbo. Pripravljeni tudi na konstruktivne pripombe javnosti in jih števati, če so objektivno povedane neposredno. On ni članek o muzeju pa svojo negativno in neodbo no oceno muzejskega o obeh javnosti razvednati še delo.

te, kadar jih filmska potrebujejo, ker s tem svoj finančni problem.

Brezskrajni je 1. junija. Brezskrajne posoje predmetov obia filmu, bi muzej ne dovolj sredstev niti za ne dohodke skromnega 12 muzejskih delavcev, med najnižjimi dohodki skih delavcev v Sloveniji.

Velik razmah ptujskega zeja v 23 letih dokazuje, se milijoni, ki so bili dodeljeni, vestno vlagali v vojo muzejskih zbirk in o kor omenja pisec članka več pa bi muzej napravil bi umel na razpolago narnih sredstev. Pri uspešnih uspehih muzeja z zanikamo, da ni vse v ju urejevano brez napak, niso bistvene, saj vendar napake spremljajo delo organizacijah. Naša dolžna da napake odpravljamo skušamo dati družbi, k nas upravičeno pričakuje sestankih naše delovne nosti ne načrtujemo za muzejskega programa, tudi kritično presojamo vo izvedbo. Pripravljeni tudi na konstruktivne pripombe javnosti in jih števati, če so objektivno povedane neposredno. On ni članek o muzeju pa svojo negativno in neodbo no oceno muzejskega o obeh javnosti razvednati še delo.

Na konstruktivne pripombe javnosti in jih števati, če so objektivno povedane neposredno. On ni članek o muzeju pa svojo negativno in neodbo no oceno muzejskega o obeh javnosti razvednati še delo.

Na konstruktivne pripombe javnosti in jih števati, če so objektivno povedane neposredno. On ni članek o muzeju pa svojo negativno in neodbo no oceno muzejskega o obeh javnosti razvednati še delo.

Na konstruktivne pripombe javnosti in jih števati, če so objektivno povedane neposredno. On ni članek o muzeju pa svojo negativno in neodbo no oceno muzejskega o obeh javnosti razvednati še delo.

Na konstruktivne pripombe javnosti in jih števati, če so objektivno povedane neposredno. On ni članek o muzeju pa svojo negativno in neodbo no oceno muzejskega o obeh javnosti razvednati še delo.

50 (starih) milijonov za učila v bistriški občini

V razgovoru s tajnikom meljne izobraževalne nosti v Slov. Bistrici bertom Jedlovčnikom izvedeli, da bodo v njih dneh nakupili za be osnovnega šolstva čini za petdeset milij (starih) dinarjev učil.

V vseh šolah v občini popisali potrebe po učilih. Ta bodo mnogi pomogla k boljši kv pouku in k hitrejšemu manju snovi. »Čeprav vračam trditve, da so učni programi prenatsem prepričan,« je dejal bert Jedlovčnik, »da z novimi učili mnogo bili na času, učencem treje dojemal snov in bo več časa za utrje snovi.«

V soboto bo sestank nateljcev osnovnih šol striški občini. Na njem bodo odločili za nabavo razen tega pa bodo d ratoriji Sava filma zali uporabo pisalnega jektorja.

V Slov. Bistrici so se čili, kot lahko razumen sede Norberta Jedlovča da se čim hitreje in v du s finančnimi moči približajo sodobnim dam šolskega pouka.

Za pok
muze
ravnat
Vidn

"Še druga plat o ptujski deložaciji"

V pismu Justine REGVART Podlehnik št. 69, objavljenem v »Tedniku« 6. februarja 1969, je v zvezi z njenim problemom zaradi stanovanja, ki ga je naslovila na predsednika SO Ptuj in druge, nepravilno naslovljen očeček na naš zavod, češ da zagovarjamo nezakonitodejanje Ane RUS. V pismu, ki smo ga v zvezi s predvideno prisilno izselitvijo Ane RUS naslovili na predsednika SO Ptuj in druge je jasno napisano, da ne odobravamo nezakonitega dejanja Ane Rus. V ostalem pa smo samo ugotovili, da se ji godi krivica in predlagali predsedniku SO Ptuj, da prepreči izvršitev deložacije. Tov. Petroviča v dopisu sploh nismo omenjali. Res tudi ni, da naš kolektiv v primeru Ane RUS vidi težak socialni primer.

Ne zamerimo Justini Regvart za njene netočne navedbe v omenjenem pismu, saj smo prepričani, da sama našega pisma z dne 24. 1. 1969, naslovljenega na predsednika SO Ptuj in ostale, ni videla. Čudimo pa se, da imenovana od leta 1962, ko je prvič zaprosila za stanovanje v Ptuj, istega še ni dobila, čeprav je utemeljenost prošnje več kot dokazana. Nerazumljivo je tudi dejstvo, da je Justina

Tekmovanje šol ob kulturnem prazniku v Slovenski Bistrici

Letos so se v osnovnih šolah v bistriški občini dalj časa pripravljali na letošnji kulturni praznik ob obletnici smrti našega največjega pesnika Franceta Prešerna.

Komisija pri temeljni izobraževalni skupnosti je razpisala tekmovanje recitatorjev ter oddajo »Kaj veš o Prešernu«. Tekmovanja se je v avli osnovne šole v Slov. Bistrici udeležilo sedem šol. Učenci iz Tinja in Smartnega se zaradi visoko zapadlega snega tekmovanja niso mogli udeležiti.

Vsaka šola, ki je tekmovala, je dobila lepo fotografijo Prešerna, medtem ko so pomenjenci prejeli lepe knjižne nagrade. V tekmovanju recitatorjev je prva osnovna šola »Pohorskega odreda«, druga je osnovna šola iz Poljan, medtem ko so se na tretje mesto ponovno uvrstili domačini. V tekmovanju »Kaj veš o Prešernu« pa je nagrada osnovna šola »Gudava Siliha« iz Laporja. Druge so bile ponovno Poljane in tretji domačini.

-b

Regvart že ponujeno stanovanje enkrat odklonila.

Ob tej priliki želimo tudi pripomniti, da imamo ob zelo težkem stanovanjskem problemu v Ptuj v Trstenjakovi ul. št. 9 že več let dve garsonjeri brez stanovalcev, dalje na Obrežju celo družinsko stanovanje že tri leta brez stanovalca (lastnik stanovanjske pravice je v Nemčiji), na Trgu svobode že več let prazne prostore šiviljske delavnice itd.!

Zavod za soc. zavarovanje Maribor, podružnica Ptuj

Zaradi goljufije sedem mesecev zapora

Občinsko sodišče v Ptuj je obravnavalo pred nedavnim primer, v katerem se je hotel okoristiti občan z družbenim premoženjem, ki ga upravlja Kmetijski kombinat iz Ptuja, obrat »Jože Lacko«.

Storilec kaznivega dejanja — goljufije, je sklenil lažno kooperacijsko pogodbo v Zavrču, za pitanje 10 komadov govedi. Po pogodbi mu je KK izplačal 15.000 dinarjev za nakup živine. Storilec je z omenjenim zneskom kupil le 6 glav goveje živine, znesek 6.000 dinarjev pa porabil za nakup traktorja. To je ugotovila komisija obrata v decembru 1967. leta. Obdolženec je imel v pitanju samo 6 glav živine.

Očitno je, da je obdolženec sklenil kooperacijsko pogodbo z namenom, da bi na nedovoljen način prišel do denarja. Zastopniku obrata za kooperacijo je lagal, da bo kupil 10 glav živine in ga prepričal, da mu je denar izročil.

Zaradi goljufije se je moral zagovarjati pred Občinskim sodiščem v Ptuj. Pred kratkim ga je obsodilo na pogojno zaporno kazen.

Po pritožbi javnega tožilstva je okrožno kot pritožbeno sodišče v Mariboru spremenilo odločbo o kazni in kaznovalo omenjenega s sedmimi meseci zopora.

Pritožbeno sodišče je pri tem upoštevalo, da je bilo dejanje storjeno v škodo družbenega premoženja. Obsojenec si je na lahek način pridobil dokaj veliko premoženjsko korist. Sodišče je tako ravnalo zaradi tega, da bi kazen dosegla svoj namen; prepričati škodljivo dejanje družbi, ki se je že večkrat pojavilo in da se bo storilec

Tudi v Ormožu proslava ob 120-letnici Prešernove smrti

V torek so tudi v Ormožu dostojno proslavili slovenski kulturni praznik — 120-letnico smrti pesnika dr. Franceta Prešerna.

V programu so nastopili združeni pevski zbor DPD Svoboda Ormož in Kidričevo, recitatorji so brali nekatere literarne odlomke, pihalni orkester iz Ormoža ter novoustanovljena Prleška muzika pa sta se gledalcem predstavila z nekaterimi glasbenimi vložki.

S to proslavo je bil tudi v Ormožu dostojno proslavljen lik pokojnega, a v našem narodu vedno živega pesnika Prešerna, ki je s svojimi pesnimi prepričljivo dokazal, da je tudi majhen narod in jezik zmogel genialnega pesniškega ustvarjanja.

Proslava je bila posvečena tudi spomenu obletne smrti pisatelja Ivana Cankarja.

poboljšal. Namen kazni je tudi vplivati na razvoj družbene morale in discipline občanov.

Osebna kronika

RODILE SO:

Rozalija Emeršič, Skorišnjak 1 — Karmeno; Marija Rojko, Jiršovci 42 — Frančka; Ljudmila Job, Senescl 19 — Emilia; Kristina Golc, Mezgovci 76 — Janeza; Nežka Ornik, Krčevina 129 — Jelko; Ivana Vičar, Mihalovci 52 — Danila; Ana Krajnc, Sedlašek 52 — deklco; Jelka Lukek, Sp. Kamensčak 28, Ljut. — deklco; Zdenka Valenko, Cunkovci 5 — Marjanco; Katarina Kvar, Zamenci 2 — Cirila; Ana Petek, Sardinje 12 — dečka; Elica Lah, Budina 15 — dečka; Ana Petek, Draženci 72 — Danico; Katarina Mlakar, Zg. Hajdina 21 — dečka; Olga Potočnik, Na gradu 5 — Roberta; Angela Kolarič, Gajevci 53 — Andreja; Marija Ciglaric, Muretinci 49 — Daniela; Antonija Vnuk, Kolarovec 19 — Branka; Helena Brumen, Biš 67 — Marjanco; Emilija Lah, Rogozniška 13 — Sergeja; Anica Malec, Središče 176 — Jasmino; Marija Stanišič, Gornja Voča 216 — Roberta; Marija Resman, Podvinci 68 — dečka; Milena Purjan, Kidričevo 13 — Damjana; Neža Letnik, Levajnci 15 — deklco; Marija Radolčić, Prepolje 67 — dečka; Terezija Hrga, Gabernik 8 — Ivana; Hilda Ceh, Trubarjeva 4 — dečka.

POROKE:

Ivan Robin, Lackova 8, in Vida Petek, Lackova 8; Alfonz Zavernik, Murkova 1, in Franciška Urbanja, Sakušak 48; Jožef Gajser, Skorba 69, in Alojzija Silak, Ljutomerska 14; Franc Sprah, Podlehnik 6, in Marija Hriberšek, Podlehnik 64.

ORMOŽ:

Franc Majcen, Korčiče 1, in Matilda Zelenjak, Lahonci 44; Ivan Janžekovič, Osluševci 8, in Albina Kukec, Osluševci 9; Franc Senica, Cvetkovi 2, in Marjeta Kokol, Osluševci 12; Dragutin Vurušič, Bukovec 24, in Antonija Pignar, Trnovci 9; Martin Torič, Frankovci 38, in Amalija Mesarec, Frankovci 22.

UMRLI SO:

Jožef Borko, Kajžar 17, roj. 1903, umrl 6. 2. 1969; Rozalija Vajda, Bukovec 63, roj. 1903, umrla 6. 2. 1969.

IVAN HREN:

Jože Kerencič, življenje heroja

(Nadaljevanje)

Tega leta je objavil »Studijo o naši vasi«. V tem kvalitetnem delu je razkril bistvo kmečkega vprašanja, ki je posebno v času svetovne kapitalistične gospodarske krize in po njej prešlo v zelo kritično obdobje. Saj je »... leta 1832 v Sloveniji 47,56 odst. gospodarstev primanjkovalo hrane do nove žetve... Skoraj polovica kmečkih gospodarstev je zadolžena.« Po strukturi so bila gospodarstva: »... desetina brez vsake zemlje, sedem desetina ima do 10 ha zemlje, le petina je velikih nad 10 ha zemlje. Družbeni razvoj je zaostroval socialna nasprotja na podeželju in Kerencič pravi: »... tu nekaj stotin vladajočih bogatašev, tam zemlje oropane, lačne množice kmečkega ljudstva, vaških proletarcev, sredi pa nepremostljiv prepad.« Izrazito plast kmečkega ljudstva tvorijo viničarji: »... so brez zemlje, brez živine, le redko bogastvo sta krava in svinja, imajo mnogo ljudi. Obdelujejo tujo zemljo, hodijo za težake h gospodi in h gruntarjem. Delo viničarja je naporno in je dvojno v stalni izmenjavi: mezдно delo »dčera« ali »suha dčera« in delo na odslužek. Njegova prehrana je zelo slaba in je vzrok mnogim socialnim boleznim... v viničarski družini se kuha navadno le zjutraj za ves dan«. Za viničarsko mater je značilno — »Viničarka, gospodinja in mati je suženj, ki upravlja dom, rodi in redi otroke in hodi v težake«. O zavednosti viničarja pravi sledeče: »Čeprav je po svojem družbenem položaju proletarec, je po zavestnem odnosu do družbe viničar nerazgledan, nenumerjen, pasiven, zakrknjen, brez vrednotenja samega sebe, skratka: ima zavest lumpenproletarca. To je težka obsodba. Ne obsodba viničarja, temveč obsodba tiste slovenske družbe, ki živi po svojih ustanovah: cerkvi, šoli, organizacijah mimo viničarskega življenja, ga ne skuša premakniti za ped, mu ne spremeniti toka. Ali pa deluje v smeri, ki popolnoma nasprotuje življenjskim potrebam tisočih viničarjev, potrebam, ki bodo jutri potrebe deset tisočev, pojutritšnjem večini slovenskega ljudstva, ki bo v teh družbenih odnosih zaživelo življenje naših viničarjev. Ali pa bo tudi zaživelo zavedno proletarsko življenje, polno zavestne, aktivne, odločne, jasne in določene borbe za kruh in ljubezen?«

Slovensko ljudstvo se je nahajalo v položaju »... ko so svetovni dogodki tako blizu, da jih je občutiti v zadnji gorski vasi, ko slovensko delovno ljudstvo, ta narod siromakov žilavo kljubuje

razmeram po času, ko je soustvarjalo svetovno zgodovino po frontah in jo še ustvarja po tovarnah in rudnikih doma in v tujini, ko soustvarja pogoje svojega življenja na tej zemlji, danes je potrebno v vprašanju naše vasi in ljudstva v tej vasi imeti jasne poglede in vsotvorno silo posvetiti smotru, ki je utemeljen na dejstvih življenjskih nujnosti in bližnji bodočnosti. Ta smoter je razdobje v človekovi zgodovini, ko se bo tudi slovensko kmečko in sploh delovno ljudstvo prebilo do pogojev dostojnega, boljšega življenja, ko bo lahko v lastno korist sprostito vse svoje tvorne sile, skratka, ko bo ljudstvo oblikovalec lastnega življenja.«

Leta 1937 je Kerencič diplomiral na univerzi. Po diplomu ni dobil službe in nastopil je čas njegove brezposelnosti.

V tem letu je napisal novelo »Mati išče mojstra«, v njej prikazuje težki položaj kmetov, posebno odrasajoče mladine, ki živi v težkih razmerah, predvsem pa ji je onemogočena prosta izbira poklica. »Nadprodukcija inteligence« je razprava in v njej zahteva »... le-ta sprostita v ljudstvu tvorne sile ter pomagala ustvarjati pogoje, v katerih bo slovenski človek končno res človek«. Napisal je tudi ocene — Janko Kač; Maloh; Sergej Hessen; Petnajst let sovjetskega šolstva in komunistične obrazne politike; Matija Senkovič; Novodobno šolsko delo; ter Ernest Vranc: Osnove strnjene šolskega pouka v teoriji in praksi.

Jeseni 1937. leta je odšel Jože Kerencič na odsluženje vojaškega roka. Pri vojaki je bil skupaj z domačinom agronomom Milkom Breznikom v 11. četi 2. bataljona dijaške čete v Sarajevu. Napravil je izpit za čin poročnika — rezervnega oficirja. Po devetih mesecih službovanja v vojski se je vrnil domov.¹⁵

Novelo »Zgodba o Trjuku« je izdal leta 1938 in opisuje v njej zelo bedno življenje mladega Trjuka, ki najde rešitev v samomoru. Končal je študijo »Zemljiški odnosi v jeruzalemskih gorica«. Za to delo je porabil veliko časa in je pričel z njeno pripravo po diplomu, vendar segajo njeni začetki v študijska leta. Večkrat je pripravil svoje sošolce, ki so prihajali k njemu na obisk, in nekatere učitelje na Kogu, da so mu iskali v posestnih listih in računali določene parcelacije. Objavil je tudi razpravo »Razgledi o vzgoji«.

¹⁵ Dr. Svetozar Breznik, izjava.

Nadaljevanje prihodnjič.

Prosvetno društvo »Simon Gregorčič«

pripravlja dramo „Globoko so korenine“

Prosvetno društvo »Simon Gregorčič« pri Veliki Nedelji se lahko v svoji dejavnosti pohvali s petinsedemdesetletno tradicijo. Toliko let je namreč že preteklo od njegove ustanovitve. Kot smo to takrat v našem listu obširno poročali, so člani prosvetnega društva ta visoki jubilej praznovali spomlad lanskega leta. Za takratno jubilejno predstavo so uprizorili Finžgarjevo igro »Pod svobodnim soncem«, s katero so gostovali tudi v drugih krajih ormoške in v sosednji ptujski občini. Morda za spodbudo ne bo napak, če tokrat še enkrat poudarimo, da so Velikonedeljčani praznovali ta velik jubilej zares svečano, da so vložili v program mnogo truda in dobre volje ter da jim je praznik njihovega prosvetnega društva v celoti uspel.

Po večletni tradiciji so se tudi letos odločili, da bodo pripravili svojim gledalcem vsaj eno odrsko delo, in sicer dramo »Globoko so korenine«. Igro režira učiteljica Marta FRANGEŽ, na pomoč pa še vedno zelo rad prisloži tudi Ivan MORAVEC, ki je eden izmed najstarejših in najzaslužnejših članov njihovega društva.

V razgovoru s predsednikom prosvetnega društva Francem PLOHOM smo izvedeli, da imajo v sklopu društva tudi knjižnico, ki pa žal pri Veliki Nedelji še ni našla primerne prostora in so knjige zaenkrat le še v omari in ne v rokah bralcev. Prizadevajo si, da bi za potrebe knjižnice dobili prostor v združenem domu. Tu na-

Mednarodni esperantski počitniški center

vabi ne samo esperantiste temveč tudi druge goste, ki žele prebiti svoje počitnice ali dopust v prijaznem in privlačnem letovišču na morju z milo mediteransko klimo, ki nudi gostom prijeten počitek po ugodnih cenah v pensionu.

Informacije in pojasnila pri Esperantski sekciji Ptuj. Interesenti se lahko oglase v četetek, 20 t. m., ob 18. uri v sejni dvorani občine (okraj). Pridejo naj tudi oni tečajniki, ki žele nadaljevati tečaj ESPERANTA po direktnem tečaju ESPERANTA po direktni metodi!

meravajo urediti tudi sanitarije, ki so prav tako njihov pereč problem.

Prosvetno društvo pri Veliki Nedelji šteje okrog 50 članov, med katerimi so najaktivnejši: Ivan MORAVEC, Marta FRANGEŽ, Alojz KUMER, Ferdo MESKO, Fric MESKO, Marija ZORJAN, Jožica PUKLAVEC, Minka HORVAT, Janko LAH, Ludvik SOK in drugi, ki s svojim delom prispevajo svoj delež h kulturno prosvetnemu življenju v tem kraju. Pri tem je opaziti razveseljivo ugotovitev, da so učitelji v tem kraju glavni pobudniki in tudi aktivni realizatorji kulturno prosvetnega dela.

In društvena blagajna? Komaj dovolj sredstev za najnujnejše potrebe, čeprav so jim nekateri občani očitali, da jim je lanskoletna proslava 75-letnice društva napolnila blagajno. Žal to ni bilo res, saj so imeli takrat s posameznimi prireditvami veliko stroškov.

J. S.

Ormožanci in Ljutomerčani so ustanovili narodni ansambel »Prleška muzika«

Ormoški in ljutomerski godbeniki so pred nedavnim na lastno pobudo ustanovili svojevrsten glasbeni ansambel, ki nosi naslov »Prleška muzika«. Glavni pobudniki za ustanovitev tega glasbenega ansambla so skladatelji narodno zabavnih melodij iz ormoškega in ljutomerskega območja: Franček ZIBRAT, Milan PUŠENJAK, Slavko CIMERMAN in Lojze KRAJNCAN, ki je sočasno tudi vodja ansambla. »Prleška muzika« se sestoji iz naslednjih glasbenih instrumentov: flauta, trije klarineti, tri trobente, dva rogova, dve pozavni, trije saksofoni, bariton, fagot, kontrabas, harmonika, kitara, f in b truba ter kompletni bobni. Kajne, navidezno čudne glasbene družina, ki pa je po nekaj začetnih vajah pokazala dobro »štimo«.

Člani »Prleške muzike« imajo največje težave s skupnimi vajami, ki jih imajo enkrat v Ormožu, drugič v Ljutomeru. V Ormožu vadijo v prostorih nižje glasbene šole, medtem ko jim je uprava glasbene šole v Ljutomeru iz neznanega vzroka prepovedala vaje v njihovih

Takšnih spomenikov ne potrebujemo

Cas bi že bil, da bi jo porušili.

Ena najlepših osnovnih šol v bistriški občini je vsekar šola v Slovenski Bistrici. Žal pa jo kazita dve stvari. Neurejeno okolje, za katerega ureditev se še ni našlo dovolj denarja, in pa stara zgradba, ki bi mogoče kje drugje lahko res kaj predstavljala. Sedaj pa je samo še ostanek preteklosti, ki nikakor ne spada v to okolje.

-b

Učiteljski pevski zbor PRIDI, PUST! »EMIL ADAMIČ« bo nastopil tudi v Ptuj

Učiteljski pevski zbor Slovenije »Emil Adamič«, ki ga že nekaj časa uspešno vodi pevovodja Branko RAJŠTER iz Ptuja, je za svojo dejavnost zelo uspešno izkoristil minule semestrskes šolske počitnice. V tem času so imeli samostojne nastope v Slovenj Gradcu, v Ravnah na Koroškem, Velenju in Zalcu. Poslušalci so jih povsod prisrčno sprejeli in jih s toplim aplavzom nagradili za uspešno izveden program.

V okviru jubilejne 1900-letnice Ptuja bomo lahko učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« aprila slišali tudi v Ptuj, kjer bo imel svoj nastop. Zbor šteje 68 pevcev — učiteljev iz vse Slovenije. Precej težav mu povzročajo vaje za nastope, ki jih imajo navadno v Celju. Z mnogo truda in dobre volje uspešno premagujejo tudi to oviro ter z lepo slovensko pesmijo navdušujejo poslušalce širom po naši domovini.

J. S.

Pridi pust rogati,
dober naš rojak,
teško pričakuje
že zemljan te vsak.

Zima gospodari,
vzdržati moč več ni,
sneg neumorno pleše,
se zime veseli.

Pritajen šepet gre
že od ust do ust:
ne bo konec zime,
če ne ukroti je pust!

Letos še posebej
dobro se opremi,
na glavo čim večje
rogove si nadeni!

V roke pa gorjačo,
ježevko na kraj,
poredni zimi hrbet
malo nakraspaj!

Ce se ti to posreči,
da zimo prepodiš,
klobaso za nagrado
in velik krap dobiš!

Naša pisma

Spoštovana Alenka!

Po dolgem času se ti spet oglašam. Lepo te prosim, če mi hočeš v Naših pisnih objaviti ta moj spis. Pristržno te pozdravljam; tvoja stalna bralka Naših pisem,

Majda Pal,
Kidričevo

Prosim te, če le moreš, moje pismo. Vesel bom, bom lahko tudi jaz prebriskane v kotičku. Lepo zdravlja zvesti »pisalec« nave.

Janko

Moj zvesti »pisalec«!

Kot si mi napisal, ima snežena hišica le štiri okna. Kaj pa streha? Pa vr okna? No, če pomislim, da bo hišica iz snega edino le za nega moža, potem bi še šlo. Saj on lahko stoji med limi stenami in moli glasno hladno zimsko nebo, pa se nič prehladi. Saj res! Prav Janko! Čemu bi dalje grad? Se to ti rečem, da mi jimi lepimi pisemci le ostani.

Draga Marjetica iz Št!

Vsa srečna ti sporočim sem tvoje prelepe pisemce: ena je mamica zlata» prejela. Prihranila ga bo čas okrog osmega marca. To kmalu!

Veseli me, Marjetica, se mi oglašila. Tebe in vrstnike iskreno pozdravljam: »Se mi pišite, se lepo znate!«

ALENKA

HIŠICA IZ SNEGA

Prve dni počitnic sva se z bratom domislila, da bi zgradila hišico iz snega. Bil je sončen zimski dan. Šla sva na jaso, kjer so bili postavljeni kolci. Pričela sva graditi. Nosila sva kepe in jih nalagala drugo na drugo. Prva stena je bila kmalu zgrajena. Začela sva graditi drugo. Ker je bil sneg moker, nama je gradnja uspešno napredovala. Ko sva sezidala drugo steno, je bil že mrak. Zazeblo naju je, ker sva bila mokra od nog do glave. Odšla sva v kuhinjo in se preoblekla. Naslednji dan sva sezidala še ostale stene in hišica je bila kmalu gotova. Spet sva bila mokra. Ko sva prišla domov, naju je mama dobro oštela. Morala sva se umiti in preobleči, nato pa oditi spat.

Draga Alenka!

BELOTACEK

Mucek Belotaček se pri koruznjaku plazil in na ptičke pazi. So vrabčki prileteli, koruzo ključvati začeli in niso mucka opazili. Belotaček z repkom migal se požene kvišku. Joj, vrabček! Ze ni ga. Ze ga ni.

Alenka!
Naš mucek zares lovi ptice zato sem napisal to pesni.

Tvoj mucek, veš, Franček res ni vreden tako ljube muce. Naj mu bo! Vsem vrabčkom, ki so mi no ušli, in tebi pa želimo njo in sončno pomlad.

Sto let - sto šol

Več kot 100 let smo šli glede tradicije in organizacije osnovnega šolstva v korak z najrazvitejšimi evropskimi narodi, v zadnjem času pa smo počasnejši in marsikje že zaostajamo. Kaj predvideva 47 slovenskih občin in kako bomo zagotovili pomembno nalogo, da najredno konča osemletno šolanje vsaj 90 odst. normalno razvitih učencev? Pred republiko in občinami, kot pred vsemi prosvetnimi delavci in šolo kot celoto je kup nadvse odgovornih, pomembnih in težkih nalog.

Člana izvršnega sveta skupščine SRS tovariša dr. Vladimirja Bračiča smo zaprosili, da je za bralce našega Tednika odgovoril na spodnja vprašanja, ki v tem hipu prav gotovo zelo zanimajo veliko večino vseh naših naročnikov, zlasti pa vse starše kot druge občane, ki sta jim vzgoja in bodočnost mladega rodu nadvse pri srcu.

1. Načrt oziroma petletni investicijski program graditve osnovnošolskega prostora v Sloveniji v obdobju 1969—1973 je dobil v zadnjem času popularno ime »Sto let — sto šol«. Prosimo vas, povejte nam o tem velikopoteznem načrtu kaj več, saj to vprašanje živo zanima številne bralce zlasti v podeželskih krajih, kjer vprašanje šolskih prostorov čedalje bolj stopa v ospredje.

Stoletnico uzakonitve splošne osemletne šolske obveznosti, ki jo letos praznujemo, pomeni kulturno zgodovinski dogodek, na katerega smo lahko resnično ponosni. To še posebej ob dejstvu, da so mnoge naše osnovne šole tudi na podeželju začele z rednim delom že ob koncu 18. stoletja in da imajo torej že 150 in celo 200-letno tradicijo. Zato se lahko po tradiciji in organizaciji osnovnega šolstva uvrščamo med najrazvitejše evropske narode. Polno stoletje in več smo držali z njimi korak. Radost in ponos ob tej ugotovitvi pa nas tudi obvezujeta za bodočnost, kajti žal moramo ugotoviti, da postaja v zadnjem času naš korak počasnejši, začeli smo zaostajati. To zaostajanje se kaže v več smereh:

a) v manjšem odstotku v predšolske vzgojne varstvene ustanove zajetih otrok;

b) v nezadostnem številu šolskih otrok, ki smo jim omogočili celodnevno bivanje v šoli;

c) v pomanjkanju in slabši kvalifikacijski strukturi učnega kadra, saj imamo na Dolenjskem in v severovzhodni Sloveniji za nekatere predmete — npr. matematika, slovenščina in tuji jezik le od 12—30 odst. predmetnih učiteljev ter da so pedagoške akademije v večini evropskih držav že tri in celo štiriletne visoke šole;

e) v pomanjkanju učnega prostora, kar izsiljuje večizmenski pouk, in še posebej v pomanjkanju ustreznih opremljenih posebnih učilnic, delavnic in laboratorijev.

Vse te pomanjkljivosti se odražajo v slabših učnih uspehih, ki so jih nekateri ocenili za grozljive, naj nam ocenili za grozljive, saj nam v osmihi letih uspešno konča

osnovno šolo le okrog 63 odst. učencev, v nekaterih občinah in posameznih šolah pa celo komaj nekaj nad 50 odstotkov. Tudi znanje učencev je marsikje zelo šibko, kar je često objektivno pogojeno, saj nekvalificirani učitelj, opremljen samo s tablo in kredno, res ne more učiti drugače kot verbalno in pomanjkljivo.

Ob ugotovitvi, da je poleg kvalitetnega učnega kadra ustrezen šolski prostor temeljni pogoj za uspešno ureničevanje osnovnega šolanja, smo se dogovorili, da pripravimo republiški sekretariat za prosveto in kulturo program za graditev osnovnošolskega prostora. Tak predlog petletnega programa (1969—1973) je sedaj pred nami. Narejen je na osnovi popolnih podatkov 40 in nepopolnih podatkov 7 občin. Torej samo 13 občin ni poslalo podatkov. Predlog programa torej ni kabinetno delo, temveč v osnovi zbir široko prediskutiranih ter na zborih volivcev in v občinskih skupščinah sprejetih programov graditve in obnove osnovnošolskega prostora. Občine so pri sestavljanju in sprejemanju teh programov upoštevale zlasti potrebo po odpravi ustvarjanja možnosti celodnevnega bivanja (gradnja in opremljanje novih učilnic, prostorov za svobodne dejavnosti, bivalnih prostorov za vozače, kuhinj, jedilnic in pionirskih sob), modernizacijo pouka (specialno opremljene učilnice, kabineti in delavnice), gradnjo manjkajočih telovadnic in gradnjo novih ter povečevanje obstoječih zgradb v krajih, kjer število prebivalstva narašča.

Iz teh podrobnih programov občin odseva velika prizadevanja in skrb naših občanov in staršev za boljše pogoje šolanja mlade generacije. Če smo prej omenili 13 občin, ki niso poslale podatkov, s tem nočemo trditi, da tam nič ne delajo; narobe, obveščeni smo, da se trudijo, kot npr. v Mariboru, kjer referendum sicer ni uspel, pa zato na občini niso vrgli puške v koruzo. Prav ta velika pripravljenost terena je navdihnila zamisel akcije in njeno ime »sto let — sto šol«.

2. Kaj nameravamo doseči v SR Sloveniji s tem progra-

mom? Kakšni so njegovi glavni nameni?

Osnovni namen in cilj akcije sta nakazana že v prejšnjem odgovoru — z izboljšanjem pogojev šolanja doseči v doglednem času kvalitetnejše znanje in boljše učne uspehe, tako da bi redno končalo osemletno šolanje najmanj 90 odst. normalno razvitih učencev. Predlog programa predvideva gradnjo novih šolskih zgradb, dograditev manjkajočih telovadnic, dozidave ter adaptacije; skupno zajema okrog 300 objektov. Razumljivo je, da k uresničitvi tega cilja ne more pripomoči samo nov šolski prostor, temveč v harmoničnem soglasju tudi drugi dejavniki, o čemer pa bo beseda v zadnjem odgovoru.

3. In potrebna sredstva za dosego tako pomembne zamisli?

Za uresničitve tega sicer velikopoteznega, a nesporno nujnega programa bo v petih letih potrebno zagotoviti nekaj nad 400 milijonov N din. Velika številka, ki pa se je ne smemo ustrašiti. Precejšen del teh sredstev je že zagotovljen s sprejetimi programi, ki so tudi finančno podprti. V mnogih občinah so sprejeli sklepe o samoprispevkih občanov, prispevkih delovnih organizacij in konkretnih obveznostih občinskih proračunov. Po dogovoru izvršnega sveta s predstavniki bank je možno realno pričakovati tudi nekaj deset milijonov bančnih kreditov. Seveda pa tudi republika pri tej akciji ne bo mogla stati ob strani. Kot je bilo že objavljeno, je izvršni svet v načelu sprejel in podprl predloženi program in se bo potrudil, da bo republika v okviru danih možnosti prispevala ustrezeni delež sredstev v obliki dolgoročnih kreditov (20 let in 2 odst. obrestí). Sicer pa bo izvršni svet o tem sprejel v prihodnjih dneh konkretno stališče ter ga skupno s predlogom programa poslal skupščini, ki bo o prispevku republike dokončno odločila. Ob spoznanju, da bo realizacija programa v veliki meri ločvisna tudi od višine republiških intervencijskih sredstev, sem v tem pogledu optimist, saj pihljaja zadnje

čase za šolstvo ugodnejše sapice.

4. Kako bodo posamezne občinske skupščine lahko dobivale kredite za gradnjo novih šol in za obnovo tistih šol, ki so nujno potrebne velikih popravil in obnove? Kolikšna bo obvezna soudeležba občinskih skupščin in kakšen je pri tem delež naših bank?

Republiška intervencijska sredstva bo dobila republiška izobraževalna skupnost, ki bo izdelala posebne kriterije za njihovo dodeljevanje. Do sedaj uporabljeni pogoji bodo izpopolnjeni in nato objavljeni. Ker jih bo sprejela skupščina republiške izobraževalne skupnosti, bodo imele temeljne izobraževalne skupnosti možnost prispevati, da bodo pogoji kar se da ustrezni. Predvideno je, da bi morala znašati soudeležba občinskih skupščin praviloma 65 odst. in več, vendar nikakor ne manj kot 50 odstotkov. Povedano je že bilo, da so banke pripravljene prispevati ustrezni delež.

5. Kaj štejete trenutno za najvažnejše naloge na področju šolstva v Sloveniji?

Med trenutov najvažnejše naloge na področju šolstva smo že postavili realizacijo predloženega programa izgradnje osnovnošolskega prostora. K tej nalogi bi dodal skrb za izboljšanje materialnega položaja prosvetnih delavcev in šole kot celote, vrnitev ustreznega družbenega ugleda šoli in šolnikom, sistematično organizirane oblike obveznega strokovnega in idejnopolitičnega izpopolnjevanja učnih kadrov, večja družbena skrb za kvalitetno vzgojo učnega podmladka, revizija predmetnika in učnega načrta ter učbenikov, sistematična vzgoja upraviteljev kot pedagoških vodij šol in izboljšanja dela prosvetno pedagoške službe. Kot vidimo, gre za cel kup ne prav lahkih in enostavnih nalog, ki so vse dolgoročnejšega značaja. Pri tem želim povedati, da smo se že lotili reševanja nekaterih izmed navedenih nalog. Znana je pobuda izvršnega sveta in tudi že realizacija prve etape sanacijskega načrta za izboljšanje materialnega položaja prosvetnih delavcev in šol. Izvršni svet bo vztrajal tudi pri dosledni izvedbi druge etape v letu 1970, ko je predvideno poleg nadaljnega povišanja osebnih dohodkov, ki naj dosežejo ustrezno stopnjo usklajenosti z drugimi, občutnejše izboljšanje sredstev za režijske in funkcionalne izdatke.

Za 1969 so že predlagani okvirni programi ter zagotovljena tudi sredstva za izvedbo prvih obveznih seminarjev za strokovno in idejnopolitično izpopolnjevanje prosvetnih delavcev. V prihodnjih letih bo šlo skozi takšne seminarje po okrog 2000 šolnikov in vsaki dve leti vsi upravitelji. Menim,

da bi morali prevzeti osnovno skrb za izbor bodočih učiteljev sami učni kolektivi. Ti naj bi usmerili tiste, ki imajo ustrezne intelektualne sposobnosti in druge dispozicije v ta družbeno zahtevni, a pri tem lep poklic. Širša družbena skupnost (TIS in RIS) pa bo zagotovila vsem materialne pomoči potrebnim sredstva v obliki stipendij in posojil. Že letos imamo zagotovljenih toliko finančnih sredstev, da lahko materialno podpremo vsakega nadarjenega mladinskega, ki se želi posvetiti učiteljskemu poklicu, pa nima materialnih sredstev za študij. Naša skrb je posvečena tudi pedagoškim akademijam in izboljšanju njihovega delovanja.

Izvršene so že prve priprave za proučitev ustreznosti sedaj veljavnega predmetnika in učnega načrta. Trudili se bomo, da bi prišel tokrat odločujoče do veljave glas naših praktikov, ki naj povedo, kaj je prav in kaj terja spremembo. Pri tem se bomo nedvomno morali spoprijeti tudi z idealno zamišljenim konceptom tako imenovane enotne osnovne šole in povedati o njem svoje mnenje. Sedaj se namreč ta enotnost žal odraža skoraj izključno v z zakonom predpisanem enotnem predmetniku, učnih načrtih in učbenikih, sicer pa vlada velika neenotnost, ki je pogojena z objektivnimi in subjektivnimi elementi od prostora in njegove opremljenosti, usposobljenosti učnega kadra do socialnih prilik, v katerih šole delujejo in drugih dejavnikov.

K izbolj. dela in uspehov bo nedvomno pripomogla sprememba 39. člena zakona o osnovni šoli, ki odpravlja napredovanje z negativno oceno v višjih razredih in reorganizaciji prosvetno pedagoške službe. Največ pa bo k večji uspešnosti in kvaliteti šole pripomoglo kvalitetno vzgojno izobraževalno delo tisočev naših šolnikov, ki bodo ob ustreznem družbenem vrednotenju njihovega nenadomestljivega dela in ob vrnitvi potrebnega miru v šolo nedvomno vložili v to mnogo truda, osebne zavzetosti in ljubezni. Pri tem delu jim želim veliko uspehov.

Dr. Vladimir Bračič

Kurentove značke so izdelali učenci centra za kovinsko stroko

Te dni so pričeli prodajati lično izdelane kurentove značke, ki bodo vstopnice za prideditev »Kurentovanje v Ptuj«. Značko je izdelal šolski center za kovinsko stroko v Ptuj. Izdelujejo jih v svoji šolski delavnici. Mlade roke so že dovolj spretnosti za to delo. V delavnici je več strojev, ki služijo pri praktičnem pouku. Pod strokovnim vodstvom že dalj časa izdelujejo tudi manjše dele za različne tovarne. ZR

Obisk v osnovni šoli pri Veliki Nedelji

„Pojdi, bova pomagali to varišici ...“

Velika Nedelja pri Ormožu. Prijazna vas, ki se je v zadnjem času precej razširila in sprejela pod svoje okrilje številne lične novo zgrajene hišice. Tik ob cesti je železniška postaja, na ravninskem predelu gosto posejane hiše, v ozadju nad vasjo pa na griču kot stražar ždi in čuva nad naseljem stari in mogočni, žal propadajoči velikonedeljski grad, blizu katerega stoji prav tako že precej stara šola, ki je bila v preteklem tednu cilj mojega obiska.

Po nekoliko hladnem jutru, ki je pozdravilo novo zapadlo odejo bele opojnosti, je posijalo prijetno, sicer še medlo zimsko sonce, ki je božalo stare razdrapane grajske zidove in pročelje šole. Po v naprej napovedanem obisku sem potrkal na vrata pisarne, v kateri sva se pozdarila z ravnateljem šole Vladom Ožboltom. V pogovoru, ki ga je nekajkrat zmotil šolski zvonec, ki je oznanjal odmoro med posameznimi urami, sva razkrila številne probleme začenši pri učnem uspehu šolarjev pri Veliki Nedelji in v podružnični šoli v Podgorcih, potrebe po gradnji stanovanjskega bloka za uč-

ma 56,2-odstotni učni uspeh. Tu je bila zabeležena tudi najnižja srednja ocena 2,9, medtem ko je povprečna ocena na šoli 3,2. Prejšnja leta so bili najbolj kritični šesti razredi, in to predvsem zaradi prehoda iz razrednega na predmetni pouk. Na šoli menijo, da je vzrok za tako slab učni uspeh v sedmih razredih predvsem zaradi dodatnih obremenitev v učnem programu, kot sta predmeta fizika in kemija, obremenitev otrok z delom na kmečkih gospodarstvih, preobširen učni program in ne nazadnje tudi brezbriznost otrok in staršev, ki vidijo v nadaljnjem šolanju in zaposlitvi otrok le meglene in skoraj neznatne perspektive. Mnogi starši se še vedno nezavedajo, da šola ne more dati otroku vsega, kar je potrebno za njegov duševni in telesni razvoj. Mnogokrat so starši sami krivi za otrokov neuspeh v šoli in nadaljnjem življenju, saj v času njihovega obveznega šolanja menijo, da so učne knjige in domače naloge otrokova postranska stvar. To so nepopravljive napake, ki jih otroci v poznejših letih nemalokrat v očeh svojim star-

delji kot tudi v Podgorcih upajo in si želijo podporo odgovornih dejavnikov, ki jim bodo priskočili na pomoč s potrebnimi sredstvi, h katerim bodo primaknili tudi lasten delež.

Vlado Ožbolt, ravnatelj osnovne šole pri Veliki Nedelji.

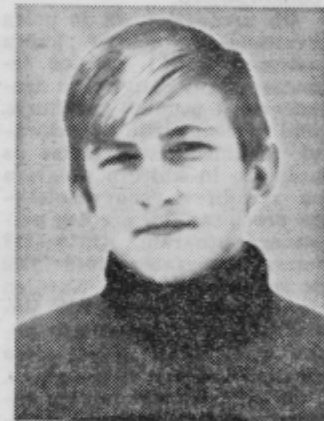
V razgovor smo vključili tudi Majdo Bezjak iz Mihovec in Slavka Pintariča iz Polenc. Oba sta učenca osmega razreda in po besedah ravnatelja Vlada Ožbolta tudi zelo pridna učenca.

Majda, ki vzbuja videz povsem odraslega dekleta, mi je povedala, da namerava po končani osemletki nadaljevati šolanje v srednji kmetijski šoli v Mariboru. Do tega poklica ima veliko veselje predvsem iz ljubezni do narave, dela in življenja v njej. V počitnicah je obiskovala gospodinjsko kuharski tečaj pri Veliki Nedelji, kar zgovorno kaže, da želi postati nekoč tudi dobra gospodinja. Če bo v srednji kmetijski šoli potekalo vse v najlepšem redu, ni izključeno tudi, da jo bomo morda nekoč srečali v vlogi inženirke agronomije. Skratka, njeni načrti so veliki, prav tako kot je velika njena želja, da bi nekaj postala, da bi si priskrbelo poklic... in kdo bi vedel, kaj vse se še skriva v njenih načrtih sedaj, ko zaključuje obvezno šolanje in stoji na razpotju številnih poti in pred velikim vprašanjem — kam, kje in kako sedaj?

Majda Bezjak, učenka 8. razreda osnovne šole pri Veliki Nedelji.

Tudi Slavko Pintarič, mi je razkril svoj svet načrtov in skritih želja. Želi postati mehanik in v ta namen že sedaj »šraufas« in razbija po vsem, kar mu pride pod roke. V razredu je med najboljšimi učenci. V šolo se vozi z avtobusom, kar mu vzame veliko časa. Vse do šestega razreda je obiskoval šolo v Ljubljani. V Prlekiji mu je veliko bolj všeč. Vzljubil je polja, vinograde, gozdove in travnike, skratka vrvež ljubljanskih ulic mu ni bil po godu. Slavko je tudi zelo nadarjen likovnik. Njegova risarska dela so med najboljšimi v razredu. Počitnice so mu naglo minile ob misli, da si mora za zaključek šolskega leta priboriti kar največ dobrih ocen in znanja, ki mu bo pomagalo uresničiti njegove življenjske načrte.

Slavko Pintarič, učenec 8. razreda.

Učiteljica Marta Frangež, razredničarka 8. razreda, mi je dejala, da ima v razredu 29 učencev, ki bodo po dosedanjih učnih uspehih in izgledih vsi uspešno končali razred. Samo trije od 29 učencev nameravajo ostati doma na kmetiji, vsi drugi pa želijo nadaljevati šolanje v srednjih in poklicnih šolah. Ker pozna njihove sposobnosti, jim pomaga pri izbiri bodočih poklicev. V osmem razredu je opaziti, da postajajo učenci nekoliko bolj resni, še posebej dekleta. Poizkuša jih obravnavati kot odrasle in ne več kot otroke, kar ima še poseben učno-vzgojni uspeh.

Dejala mi je, da je poklic učitelja zelo lep, vendar tudi težak in v primerjavi z drugimi poklici premalo upoštevan. Tudi njen mož je učitelj v eni izmed šol v sosednji ptujski občini. Tako po ovinkih sem zvedel, da ona z enako izobrazbo precej več zasluži kot mož, ki poučuje v ptujski občini. (Ta skromen primer nam zopet kaže na neurejene razmere v šolstvu, ki bi ga morali pomenotiti za območje cele republike).

Vedno nasmejana Hinka Lah, učenka prvega razreda,

je v letošnjem šolskem letu izdelala z odličnim spehom. Zagotovila mi je ob koncu leta ne sme biti izkazu nobene prav dobne cene. Povprašal sem jo, kaj se je v letošnjih počitnicah kaj sankala. Odkimala je ne. Vprašal sem jo, zakaj. »Ja zato, ker ni bilo snega je malce hudomušno zakljajala mojo poklicno radovedno. Seveda pa mi je pozneje ponosom povedala, da je bila od mame za nagrado ve smučke, ki so jo že nekajkrat prav pošteno prevale in zabrisale v sneg tako, je bila pravi snežni mož, jala mi je, da dobro smučda pa verjetno s smučmi kaj ni v redu. To sem ji vedna na njeno veselje volje pritrdil.

Tudi Branko Muhič je oziroma lansko jesen p sedel v šolske klopi. V letju je imel razen račun vse predmete ocenjene a liko. Ata in mama hodit službo. Najrajši ima svojo letno sestrico Lidijo, natero vedno in povsod skrbno pazi. Ko bo velik, li postati avtomehanik. S da si bo kupil tudi avto, v dil hišo... seveda pa najprej skrbeti za dober spreh v šoli, ki bo razve njegove starše, njemu s mu pa omogočil, da bo la nekoč uresničil vse svoje danje še otroške sanje načrte.

V razgovoru je sodeloval tudi njuna razredničarka Tinca Makovecki, ki mi v kratkih besedah opisala s svojimi malimi učenci. Dejala mi je, da so sedaj tako pristrčni in iskreni, poznajo še laži in krivice, vijo v svojem svetu prav ob prvih nalogah, ki jim nalagata življenje in šol

Hinka in Branko z razredničarko Tincino Makovecki.

S tem je naš obisk v osnovni šoli pri Veliki Nedelji končan. Želim vam opisati mo še en droben primer (Konec na 11. strani)

Letošnje zimsko veselje se je zaradi pomanjkanja snega pričelo s precejšnjo zamudo. Semestrskes počitnice so minile brez tistega pravega neoskrunjenega otroškega veselja na snegu. Velikonedeljski šolarji, ki jih vidite na posnetku, so mi ob mojem obisku uprizorili s kepami pravi otroški mnogoboj. Nobenega ni zabeleženo v roke, kepe so frčale po zraku in žarela so otroška lica...

telje, prenatrpan učni program, vprašanje šolarjev vozačev ter še mnogo drugih željev, ki tiščijo bolj ali manj vse šole v severovzhodni Sloveniji.

Osnovno šolo pri Veliki Nedelji in podružnično šolo v Podgorcih obiskuje skupaj 628 učencev iz ravninskega Ptujkega polja kot tudi iz hribovitega območja Slovenskih goric. V prvem polletju šolskega leta 1968/69 je bilo na obeh šolah 475 učencev ali 75,6 odstotka učencev, ki so končali polletje s pozitivnim uspehom. Nezdostnih je bilo 150 učencev ali 23,9 odstotka. Trije učenci so ostali neocenenjeni. Najbolj zaskrbljujoče stanje je v sedmih razredih, kjer imajo trije oddelki ko-

šem. Takrat je žal to že prepozno...

V razgovoru z ravnateljem Vladom Ožboltom sem zvedel tudi gorečo željo njihovega šolskega kolektiva, ki se vedno bolj ubada z vprašanjem stanovanj za učitelje. Mnogi od njih stanujejo v neprimeren stanovanjih, ki jim ne omogočajo niti normalnih pogojev za življenje in še manj pogoje za potrebe šolske priprave. Skupščina občine Ormož in TIS sta o vprašanju gradnje stanovanjskega bloka za učitelje že razpravljali in sprejeli tudi sklep, da bodo »morda« že letos pričeli z gradnjo bloka. Obnove je potrebna tudi šola v Podgorcih, ki praznuje letos 150-letnico obstoja. Tako pri Veliki Ne-

PTICE SO NJEGOV SVET

Redki so pri nas, ki se ukvarjajo načrtno z rejo ptic. Eden med njimi je Ivan Lešnik iz Slov. Bistrice, ki se s ptičarstvom bavi že celih petnajst let.

Poiskal sem ga na njegovem domu v Zg. Bistrici, kjer mi je kaj rad povedal kaj več o svojem življenjskem hobiju.

— Kaj vas je pripravilo, da ste se začeli ukvarjati s ptičarstvom?

To pa je nekako že v družini, je dejal Ivan Lešnik. Z rejo ptic se je ukvarjal že od svoje oče. Od njega sem prejel prvo dejavnost jaz, seveda pa sem jo precej razširil.

— Kot slišim, imate precej ptic, koliko in kakšne vrste? Ja, sedaj pozimi, ko ni sezona, jih imam okoli dvesto. Poleti pa njihovo število naraste na petsto in še več. Najpogostejše med njimi so razne vrste eksotičnih ptic pevk in pa papige. Z vsemi pa je precej dela.

Kaj vas pri vašem poklicu najbolj boli?

Dve stvari sta, s katerima se ne strinjam. Mnogo je gojiteljev ptic, ki želijo s tem priti na lahek način do denarja. Ti ne gledajo na selekcijo ptičev, ampak prodajajo vse. S tem pa, ko morajo ptiči valiti vse leto, kar hitro izgubljajo na vzdržljivosti, njihova umrljivost pa je hitrejša.

Sem član društva v Mariboru in pa mednarodnega društva ptic. Vsi člani tega društva se borimo proti takšnim barbarim gojiteljem, ki jim gre samo za zaslužek. Razen tega pa je še druga vrsta ljudi, ki imajo po kletkah

svobodne ptice pevke, ki jih po zakonu ne smemo imeti zaprtih. Tako lahko mnogokrat vidite ujete kaline, ščinkavce, liščke, čizke in druge.

Zaradi tega se borimo proti tem »barbarom«, ki zapirajo svobodne ptice pevke in tistim lovcem na dobiček, ki ovirajo zdrav razvoj ptic pevk.

Z Ivanom Lešnikom sva obiskala tudi njegovo ptičarnico. V njej sem videl celo vrsto eksotičnih ptic pevk, kot kanarčke, razne ščinkavce, ter druge, katerih domovina je v daljni Avstraliji, Afriki ali celo Južni Ameriki. Med najbolj zanimivimi pa so bile papige od navadnih do malih kakadujev, amazonk in drugih.

— Katere papige se najhitreje naučijo govoriti, je bilo moje radovedno vprašanje.

Mali kakaduji in amazonke so med najbolj brihtnimi papigami. Če jo začnete učiti, ko je stara okoli dva meseca, jo lahko naučite cele stavke, z marljivostjo pa dosežete, da celo žvižgajo ali pa pojejo kakšen krajši napev.

Tako Ivan Lešnik živi s svojimi ptičami, ki jih ima tudi naprodaj. Razni ptiči se dobijo tudi po trideset dinarjev. Mali kakadu pa stane že 150 dinarjev, medtem ko dosega papiga amazonka vrednost 600 dinarjev.

NA KARNEVALU BODO NASTOPILI TUDI AVSTRIJCI

Mesti Ptuj in Deutschlandsberg iz sosednje Avstrije imata že dalj časa prijateljske odnose. V lanskem letu smo poročali o uspelem nastopu Ptujčanov na njihovem »Cvetnem korzu«, ki ga pripravljajo vsako leto. V Deutschlandsbergu so nastopili: ptujška godba na pihala, folklorna skupina iz Cirkovcev in ansambel Toneta Kmetca. Ze takrat so Ptujčani povabili nastopajoče iz omenjenega avstrijskega mesta na nastop na ptujskem karnevalu. Pred kratkim je posebna delegacija obiskala omenjeno mesto in še enkrat povabila sosede na ptujski karneval. Povabilu so se radi odzvali. Na karnevalu bo nastopila dekliška garda iz omenjenega mesta, mestna godba in folklorna skupina iz Nizozemske. Dekliško gardo smo na ptujskih ulicah že videli lani ob priliki, ko so vabili Ptujčane na cvetni korzo v Deutschlandsbergu. Omenjena dekliška garda se je pred kratkim vrnila s turneje po Evropi. Nazadnje je bila na Nizozemskem. Nizozemska skupina bo nastopila in si ogledala karneval v Ptujju. Izbrane skupine bo povabila na Nizozemsko na njihove prireditve.

PRODAJALNA TP ZARJA V PODGORCIH

Drobec iz življenja kupcev in prodajalk

Zopet smo v prijazni vasi Podgorci, ki je bila že v zadnji in tudi današnji številki predmet obravnave v našem listu. Med obiskom lovskega doma članov LD Bresnica sem se za trenutek ustavil tudi v prodajalni trgovskega podjetja Zarja iz Ormoža. Prav po detektivsko sem se naslonil na prodajalno mizo ter opazoval, kaj ljudje kupujejo in o čem se pogovarjajo. Stranke so prihajale in odhajale. Prislusnil sem njihovim dvogovorom, iz katerih je bilo slišati marsikaj zanimivega. Dve materi sta se pogovarjali o šolskem uspehu svojih otrok, kmečka možakarja o vremenu in letošnji zimi, slišati je bilo tudi komentarje o samosežigih na Češkoslovaškem, o cenah živine, visokih davkih in kdo bi vedel, kaj še vse si ljudje povejo ob teh kratkih srečanjih v prodajalni, ko čakajo na postrežbo. Ti vsakodnevni klepeti so v bistvu

koliko več dela in seveda tudi večji izkupiček, ki je želja vsakega prodajalca.

Marija Gorjak je bila po končani trgovski šoli precej dolgo brez zaposlitve. Dejala je, da je občutek brezposelnosti zelo boleč in mnogokrat obupujoč. Sedaj ima svoje delo in redne mesečne prejemke, ki sicer niso kdove kako visoki, vendar se z njimi da živeti.

Po tem kratkem razgovoru smo se poslovili z željo, da bi bilo v prodajalni vsak dan čimveč prometa in pri mo-

jem delu kar največ sestavkov, ki bi jih bralci z zanimanjem prebrali.

J. S.

OBČANKA IZ PTUJA

Vaše pismo bo neobzavljeno, dokler z dopisnico z navedbo svojega imena in primka in naslov ne potrdite pisma ali dokler ga v našem uredništvu ne podpisete. S tem seveda ni rečeno, da bo sestavek tudi v listu podpisan, če tega ne želite. Anonimnih pisem ne objavimo.

Uredništvo

VSE PREPOVEDANO — VSE DOVOLJENO

Ko sva šla z znanecem s ptujске železniške postaje proti mestu, sva hodila po poti tik ob progi, ki jo smejo uporabljati le železničarji. Z nama vred pa je šlo mnogo drugih potnikov, čeprav je onkraj žive meje nova asfaltirana cesta z naznačenim pločnikom. Znanec me je opozoril na napis ob progi: hoja po in ob progi prepovedano. (Ali ni ta »po in ob« prekrasna uradniška jezikovna cvetka?) Poglej, mi pravi znanec, kljub, še bolje, nakljub temu napisu hodijo ljudje ob progi in tudi po njej — tudi midva!

Poleti me je obiskal sorodnik iz Avstrije, je nadaljeval znanec, ki ne zna besedice po slovensko. Ogledovala sva si ptujске znamenitosti in se skoraj vsak dan sprehajala po ptujskih ulicah. Nekega dne mi Avstrijec reče: Dragi svak, was ist das »prepovedano«? Prevedel sem mu besedo v nemščino. A tako, mi pravi, prepovedano je prvi vas isto kot dovoljeno. To je vendar redka atrakcija. (Mislim sem si: saj ni le ptujska.) Glej, pravi, tu spet piše prepovedano. Na vogalu, kjer je uprava Večera, sva videla napis: ustavljanje vozil prepovedano. In vendar so tam stali trije avtomobili. V Lackovi ulici spet: prisanjanje koles prepovedano. Tudi tam sva videla kolesa prislunjena k zidu ali ob pločnik. Pri neki hiši sva opazila: strogo prepovedan vhod: ljudje pa so hodili skozi ta prepovedani vhod ven in noter. Na nekem dvorišču sva ob velikem kupu smeti napis:

prepovedano odlaganje smeti. V parku sva na ličnih tablicah, ki jih je postavilo turistično in olepševalno društvo lepše verzice, naj ljudje ne teptajo zelene travice in cvetic, ljudje pa te travice in cvetic ne vidijo, hodijo po trati ter brcajo in prevračajo tablice. Svak, ki je zdaj že razumel besedo prepovedano, me je opozoril tudi v avtobusu na napis kajenje prepovedano, kjer si je sprevednik prvi prižgal cigareto. Tudi pred kinom je bilo na lepaku napisano: mladini izpod 16 let prepovedano. In vendar so sedeli v dvorani tudi pobje, stari 12, 14 let. In tako dalje. Tablice z napisom prepovedano sva videla nič koliko, a ljudje se zanje niti malo niso zmenili.

Nekoč, ko sva sedela v restavraciji, kjer je pod mizo, nad katero je bil napis: pse voditi v lokal prepovedano, dremaal velik volčjak, mi je rekel moj Avstrijec ob ročki haložana: Svak, več kaj bi predlagal: Zdaj, ko praznujete Ptujčani 1900-letnico, bi s propagandnim geslom »vse prepovedano — vse dovoljeno«, privabili v Ptuj številne tujece, ki bi prišli vsaj iz radovednosti, kaj se skriva pod nenavadno parolo in kaj jim nudi. Reklama s primerno sliko naj bi bila taka ali podobna: Obiščite Ptuj (Poetovio) ob njegovih 1900-letnici, kjer si boste razen zgodovinskih znamenitosti in kurentov ogledali tudi redko atrakcijo »vse prepovedano — vse dovoljeno«. Pridite, pričakujemo vas!

V. K.

Cvetka Pignar in Marija Gorjak: »Čim večji blagovni promet in izkupiček sta želja vsakega prodajalca.«

odraz življenja ljudi v nekem kraju, odraz njihovih problemov, skratka zrcalo, ki nam lahko pokaže marsikaj zanimivega.

Po tem prisluskuvanju sem se zapletel v pogovor s poslovoalkinjo Cvetko PIGNAR iz Cvetkovec in trgovsko pomočnico Marijo GORJAK. Vajenka Terezija ČUS je odšla nekam po opravkih.

S Cvetko Pignar sva najprej ugotavljala, da bi bil njen naslov zelo vsakdanji, če bi imela namesto Pignar prilimek Cvetko. Takrat bi jo lahko klicali Cvetka CVETKO iz Cvetkovec.

Cvetka mi je povedala, da jo delo z ljudmi zelo veseli in da je najbolj zadovoljna takrat, ko je v prodajalni veliko strank. Tedaj je ne-

»Pojdi bova pomagali...«

(Nadaljevanje z 10. strani)

sem ga ta dan doživel med velikonedeljskimi šolarji. Na avtobusni postaji pri Veliki Nedelji je čakala na avtobus večja skupina učencev iz Cvetkovec. Bil so glasni in iz njih je izžarevala prava prešerna mladost. Po cesti je iz ormoške strani s počasnimi in utrujenimi koraki prišla upokojena učiteljica Ivana Čič, ki honorarno poučuje pri Veliki Nedelji. Deklica v plavi bundi, ki sem ji prisodil, da je verjetno učenka enega izmed višjih razredov, je dejala svoji mlajši prijateljici: »Pojdi, bova pomagali tovarišici Čičevi nesti prtljago na železniško postajo.« Ker sta predolgo omahovali, do pomoči ni prišlo, saj je tovarišica Čičeva prej prispela do te otroške družšćine. Vseeno pa se mi je zdel primer deklice v plavi bundi vreden, da ga omenim v tem zapisu, saj kaže spoštovanje do starejših ljudi, v tem primeru do svoje učiteljice, ki je prav gotovo veliko prispevala za njihov srečnejši jutrišnji dan.

Jože Slodnjak

ZR

LOVRENC NA DRAVSKEM POLJU

Ni važno zmagati, temveč sodelovati

»Pokaži, kaj znaš« je že peto leto ena najbolj uspešnih in obiskanih prireditev v Lovrencu. Prireja jih mladinski aktiv iz Lovrenca.

Preteklo nedeljo je bila omenjena prireditev zopet dobro obiskana. Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Med gledalci je bilo tudi veliko Ptujčanov. Nekateri so prišli bodrit svoj znanec iz mesta, ki vse česče nastopajo v Lovrencu.

Prireditev pod naslovom »Ni važno zmagati, temveč sodelovati« je otvoril Drago Muršec, predsednik mladinskega aktiva iz Lovrenca. Vodila sta jo Nataša Petrovič in Franci Golob iz Ptujja. Izbrali so komisiji, strokovno in iz občinstva. Ko so izzveneli uvodni akordi kvinteta »Veselih slavčkov«, je Nataša napovedala in pokramljala s prvo nastopajočo, Marjanco iz Lovrenca. Povedala je, da ima dva brata in da radi prepevajo. Zapela je pesem in še eno recitirala. Preizkušnjo sta prestali tudi obe ocenjevalni komisiji. Nastopajoči so se vrstili na odru, zadovoljni gledalci so jih nagrajevali s ploskanjem. Vsi nastopajoči so se dobro »odrezali«. Kdo bo zmagal, je bilo vedno težje uganiti. Med drugimi so zapeli tudi Suzana Vnuk in Marjan Meško, Tilika Mojzer iz Apač, Zlata Belčič in Marica Fajfar iz Ptujja (tretji letnik trgovske šole) ...

Prireditev so posvetili tudi 120-letnici smrti pesnika Fraceta Prešerna. Nataša Petrovič je prebrala kratek življenjski opis in pomen pesnikovega dela. Marija Mojzer iz Apač je recitirala Prešernovo pesem Povodni moč.

Ob spremljavi kitare je zapel tudi Stanko Muršec iz Majšperka. Milan Ranfl je recitiral svoje pesmi. Piše jih že dve leti.

Prireditev so popestrili tudi z nastopom gledalcev. Dva izmed njih sta na odru reševala uganke in zanke. Večkrat nista našla pravilnega odgovora. Pomagati so morali gledalci iz dvorane. Na oder so povabili tudi dva, ki se jima jezik ne bi smel zapletati. Na odru sta morala kaj najhitreje ponavljati »Plug pod klopjo, plug pod klopjo ...« Menda je bila tudi trema kriva, da se jima je jezik tako zapletal, da sta se že pri tretji ponovitvi vedno zmotila. Še huje je bilo, ko sta morala ponavljati »Puž po beli brvi drva vozi, puž po beli brvi drva vozi ...« Jezik se je obema zapletal in izzval sta veliko smeha v dvorani. Kljub temu da ni bilo mogoče ugotoviti zmagovalca, sta prejela lepo darilo.

Za Danico iz Maribora so nastopili lanskoletni zmagovalci, kvartet »Fantje iz Vidma«. V njem pojejo Milan Be-

gan, Franc Habjanič, Tone Petrovič in Stanko Simonič. Zvedeli smo, da so se »razvili« iz dueta. Pojejo že dve leti. Zal vadijo brez vaditelja, in sicer po službi, največkrat zvečer. Tudi letos so želi buren aplavz gledalcev. Zapeti so morali še eno pesem.

Za kvartetom so zapeli še Janko Planinc iz Sesterž, Karl Zajc iz Apač, in Ivanka Horvat in Tilika Mojzer.

Karl Zajc je dobil največ točk

Slednji dve je spremljal Martin Mojzer s harmoniko.

Sledila je težko pričakovana razglasitev zmagovalca in podelitev nagrad. Največ točk je dobil Karl Zajc, ki je zapel Kmetčevo pesem: Mami, oj mami. Drugo in tretje mesto si delijo z enakim številom točk »Fantje iz Vidma« in Janko Planinc.

Mladinci iz Lovrenca so organizirali res hvale vredno prireditev. ZR

Zboroval je pevski zbor DU Ptuj

Pevsko društvo DU Ptuj je imelo 3. februarja t. l. občni zbor, ki je potekal po navadnem dnevnem redu. Odborniki so poročali o delu, uspehih in tudi težavah pevskega zbora. Iz poročil je bilo razvidno, da se odborniki in tudi ostali pevci prizadevajo, da bi kvaliteto zbora dvignili na primerno višino. Zato sta potrebni disciplina in točnost pri obiskovanju pevskih vaj, kar so poudarili govorniki, zlasti pa prizadevni zborovodja Franjo Petek.

Zbor šteje 31 članov, 14 moških in 17 žensk, ki imajo vajo le ob ponedeljkih, ko so klubski prostori zaprti, potrebni pa bi bili dve. Med ptujskimi upokojenci je precej članov, ki so se obvezali, da bodo plačevali zboru mesečno po en dinar podperne članarine. S tem pomagajo zboru tudi moralno, saj mu priznavajo njegove uspehe pri javnih nastopih, posebej pa moškemu zboru za petje na pogrebi. (Dosej so zapeli na 10 pogrebi.)

Na občnem zboru so sprejeli tudi načrt gostovanj v večjih krajih ptujske in ormorske občine in v zdravilišču Radenci, komor jih je povabila zdraviliška uprava na pomlad.

S tem da so bili izvoljeni v novi odbor skoraj vsi dose-

danji odborniki, so jim izli zaupnico za njihovo

Tudi sodelovanje z DU Svoboda, ki se je obneslo pri januarjem koncertu ptujskem narodnem domo dalu pobudo, da se bo še bolj uveljavil. Na ob zbor so bili povabljeni zastopniki upravnega odbora DU, DPD Svoboda in drugi podporni članovi.

Po občnem zboru so še lo posedeli pri kozarcu v Pevovodja je intoniral šernovo Zdravico, kar zadnja katica je posebna današnje dni nadvse membna:

Zive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat
da koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo

pregnan.
Pevci so z navdušenjem z željo, da bi se pesniške besede uresničile, zapeli pesem. Sodelovali so tamburaši DPD Svoboda, tem vnesli še večjo živahno med zborovalce.

Nadaljnja modernizacija cest na Turnišču

Pred kratkim so se občani Turnišča. S predniki krajevne skupnosti Ptujja so se pogovorili o munalnih potrebah, pred o nadaljnji modernizaciji cest na tem področju. Vsem se ogrevajo za asfaltiranje cest: Draženske in ne. Po predračunu bi za la modernizacija omejenih dolžin milijonov starih dinar. Mejno cesto bi asfaltirali dolžini 590 metrov, Draženske pa v dolžini 370 metrov. Asfaltno cestišče na obelstah bi bilo široko 3 m. Občani bi morali tudi prispevali, in sicer bi na vsako gospodinjstvo tisoč starih dinarjev. Povek bi lahko plačevali v setmesečnih obrokih.

Imenovali so pripravili odbor za modernizacijo njenih cest. Njegova naloga je, da do 20. februarja obišče vse lastnike zgoraj oziroma gospodinjstva in dogovori in sklene pogodbe sofinanciranja. Občani se do do omenjenega datuma odločili. Svoj delež bo spevala tudi občinska kasa.

V vinjenem stanju razbil šipo na avtobusni postaji

V nedeljo, 9. februarja pripeljali na postajo ljubice v Ptuj vinjen Vinka Forštneriča iz Pre nove 10. V vinjenem stanju je na avtobusni postaji bil šipo. Da ne bi povzročil še večjo škodo, so ga zvali na postaji milice.

BISTRŠKI GRAD KULTURNO ZGODOVINSKI SPOMENIKI

Zelo verjetno je, da je bistrški grad nastal v 12. stoletju. Ze takrat je bil sedež deželno knežjega sodišča. Grad je bil vseskozi last deželnih knezov. Upravljali pa so ga razni upniki in najemniki, dokler ni leta 1587 postal lastnina rodbine Vetter von der Lille.

Prvič grad omenjajo v zgodovinskih zapisih leta 1313 kot »burk Feistriz«. Seveda pa od prvotnega gradu ni ohranjeno prav ničesar. Sedanja stavba namreč izhaja iz prve polovice sedemnajstega stoletja. Grad je bil večkrat dograjevan, tako da ne moremo govoriti o njem kot o enotni iz istega časa arhitektonsko zaključeni stav-

bi. Viteško dvorano so gradu prizidali naslednji lastniki gradu Attems. Sploh je za časa njihovega lastništva doživel grad precej prenovitev. Gradu so dozidali tudi reprezentančno stopnišče ob zahodnem krilu in ga podaljšali ob severovzhodnem stolpu v drugo nadstropje. Razen tega so Attems okrasili grajsko kapelo s freskami, stopnišče in viteško dvorano.

Slikar fresk v viteški dvorani je bil Franz Ignaty Flurer, ki se je podpisal nad vhodnimi vrati dvorane. Vse slikarstvo v vseh treh omenjenih predelih je tipično

Nepovršen popravek

V našem sestavku pod naslovom NOVOLETNO PRAZNOVANJE LE ŠE SPOMIN v št. 1/69 smo skoraj na koncu drugega odstavka v drugem stolpcu na strani 7 navedli: Socialno je zagrozilo. . . itd. V Popravku na dnu drugega stolpca na 10. strani št. 2/69 smo navedli: V sestavku »Novoletno praznovanje« se glasi stavek ... Na Centru za socialno delo so grozili, da utegnejo rubiti, če stroškov ne bo plačala.

Upamo, da je sedaj zadeva razčiščena.

Uredništvo Pogled na del gradu z vhodom

Enkrat na leto pustni krofi

Enkrat na leto se vsaka gospodinja odloči za cvrenje krofov. Če ji uspejo in so lepo rumeno prepasani, je v hiši pravo pustno razpoloženje. Če pa so podobni krompirju, se gospodinja zaroti in sklene, da jih ne bo nikoli več delala. S krofi je res križ.

Nekatere gospodinjne valijo krivdo za neuspeh na predobro testo s preobilico jajc in maščobe, drugod pa je »krive« prepilih in podobno. Na kaj pa naj pazimo, da bodo krofi res tudi uspeli?

Zvečer nosimo v toplem prostoru vse, kar bomo drugi dan potrebovali za peko: skledo, deske, krpe, moko, jajca itd. Ko pripravimo testo, mu dolivamo mlačno mleko, da ne uničimo gliv kvasovk, ki rahljajo testo. Tudi skleda s stepenim testom ne postavljamo na vroč štedilnik ali na lonec vrele vode, da ne zamorimo kvasovk. Moki dodamo poleg kvasa še malo pecilnega praška. Testo naj bo nekoliko mehkejše kot za potice, da bodo krofi rahlejši. Vzhanjanega testa ne razvaljamo pretanko, če se hočemo postavljati z rumenimi pasovi.

Izkušnje kažejo, da je bolje krofe nadevati z marmelado šele po pečenju. Če pa polnimo testo sproti, potem naj bo tudi marmelada ogrela, izrezani kolobarji pa tako veliki, da jih bomo z manjšim obodcem, potem ko smo testo okrog in okrog stisnili, obrezali po vsem obodu. Marmelada mora biti gosta, džem in žele sploh nista primerna, ker se prehitro razlezeta in če se le malo prerineteta na obod krofa, čez rumeni pas, lahko napravimo križ.

Tudi model za izrezovanje ima veliko vlogo. Večji je primernejši, ker se krofi potem ne moejo obrčati, tem ne morejo obračati v maščobi. Če se krof med pečenjem vrtil, gotovo ne bo imel »venčka«. Izrezane krofe polagamo na krpe, potresemo z moko, in jih pokrijemo s prtličkom, da se ne naređi skorja po vrhu.

Vzhanjane krofe polagamo v razgreto maščobo z vrhno stranjo navzdol. Zgornja stran je bolj vzhanjana in tako se med pečenjem spodnja stran še malo dvigne. Krofe cvremo najprej pokrite; ko jih obrnemo, jih ne pokrijemo več. V kozico položimo rajši en krof manj, da bodo drugi imeli dovolj prostora in lepo plaval po maščobi.

Za cvrenje mora biti maščoba primerno vroča. Zato spustimo v maščobo najprej poskusni košček testa; če ostane na površini in se takoj obarva, je maščoba že preveč ogreta — krofi bodo zunaj sicer lepo rjavji, v sredi pa neprepečeni. Poleg tega se bo napihnila le tanka plast testa, pod njo bo pa velika praznina — luknja.

Maščoba je za cvrenje primerna, kadar se košček testa potopi in priplava spet na vrh. Enako neprimerna kot prevroča je tudi pre malo segreta maščoba. Testo bo obležalo na dnu in se napilo maščobe, preden se bo obarvalo.

Nekatere gospodinjne imajo težave z maščobo, če se jim začne peniti. To se redkeje dogaja pri cvrenju krofov, pogost pojav pa je to pri cvrenju mesa. Vzrok je pre malo ogreta maščoba in mast začne vreti in se peniti; hoče prekipeti in kar uiti iz posode. Najhitreje jo ukrotimo, če je nekaj odlijemo v drugo kozico, močnejše ogrejemo in to prilijemo pre malo ogreti. Lahko po penah točemo s penovko ali kuhalnico in počakamo, da se boje segreje.

Ocvrte krofe polagamo na cedilo, da se maščoba odteče, in šele potem naložimo na plitve večje krožnike. Ponudimo lahko tople ali hladne. Tople posladimo, hladne pa sladimo sproti, ker se sicer sladkor sprime.

In zdaj še nekaj receptov za izbiro:

● 40 dkg moke, 5 rumenjakov, 10 dkg sladkorja, 2 žlici ruma, približno 3 dl mleka, malo soli, 8 dkg masla, 2 dkg kvasa, limonina lupina, žlička pecilnega praška.

● 1 kg moke, 8 rumenjakov, 15 dkg sladkorja, 5 žlic ruma, 3 dcl sladke smetane, sol, 10 dkg surovega masla, 5 dkg kvasa, limonina lupina.

● 1 kg moke, 7 rumenjakov, 12 dkg sladkorja, 4 žlice ruma, približno 6 dcl mleka, sol, 8 dkg margarine, 4 dkg kvasa, 2 žlici pomarančnega soka.

● 1 kg moke, 4 rumenjaki, 10 dkg sladkorja, 2 žlici ruma, 2 dcl kisle vode, 3 do 4 dcl mleka, sol, 10 dkg margarine, 2 žlici olja, 6 dkg kvasa, vanilni sladkor.

● 50 dkg moke, 2 rumenjaka, 6 dkg sladkorja, 2 žlici ruma, 3 dcl mleka, malo soli, 3 žlice sladke smetane, 3 dkg kvasa, limonina lupina.

Skrčen program dela SZDL Slov. Bistrica

Ze nekaj let nazaj ne poznajo pri Socialistični zvezi v Slov. Bistrici takšne aktivnosti kot prav letos. Pri tem ne smemo pozabiti, kako velika je bila njihova angažiranost v lanskem letu pri pripravah na referendum za sprejetje samoprispevka za ureditev materialnega stanja šolstva.

Letošnje priprave na volitve jim jemljejo ves delovni, pa tudi prosti čas. V svojih naporih žanjejo lepe uspehe, saj so vsi izgledi, da bodo evidentiranje kandidatov kot same volitve potekale

Pred zbori volivcev v ptujski občini

Na -krajevni skupnosti Ptuj pripravljajo poročila za bližnje zbere volivcev. Na teh bodo seznanili volivce z delom sveta v zadnjem času ter s programom dela krajevne skupnosti v tekočem letu. Izvolili bodo tudi nove člane v krajevno skupnost. ZR

ZEPARJI NA DELU

V petek, 7. februarja, je med drugimi potniki na ptujski avtobusni postaji stopil na avtobus tudi Franc Čuček iz Biša 32. Med vstopanjem v avtobus mu je neznanec ukradel denarnico iz žepa. V njej je imel 1060 dinarjev in več potrdil.

res demokratično. Na zadnji konferenci so sprejeli tudi program dela. Tega bodo morali nekoliko skrócić zaradi prepričljivih finačnih sredstev.

Na konferenci so se zavzeli, da se v bližnji bodočnosti bolj obdelajo družbene službe, ob tem pa posebej uspehi osnovnega šolstva v občini.

Na konferenci so obravnavali tudi priprave na bližnje volitve, na katere niso imeli nobenih posebnih pripomb.

-b

SKRČEN PROGRAM B

V sredo, 5. februarja, je ukradel neznanec izpred gostilne »Pri pošti« v Ptuju dvosedežni moped. Stanko Kokol iz Krčevine 10, lastnik, je te noči moped zaman iskal. Šele naslednji dan so ga našli v Borovcih pri Ptuj.

NA PUSTNI TOREK KARNEVAL V ORMOŽU

Poročali smo že, da bo v torek, 18. februarja, s pričetkom ob 14. uri v Ormožu tradicionalni pustni karneval, v katerem se bodo predstavile pustne skupine iz Ormoža ter iz Dravskega in Ptujskega polja. Najboljše skupine in posamezni pustni liki bodo nagrajeni z denarnimi in praktičnimi nagradami.

Zato v torek navsvidenje v Ormožu! J. S.

Ptujski ribiči imajo dovolj sredstev za ureditev ribnika in športnega ribolova v Turnišču

Neurejeni lastniški odnosi

Kakšno je stanje voda v ptujski občini in kakšne so možnosti ribolova sta bili osrednji vprašanji razprave letne konference ptujskih ribičev.

Ugotovili so, da so iz leta v leto bolj prikrajšani za ribolov. Prizadela jih je regulacija Pesnice nova hidrocentrala v Zlatoličju, Studenčnica je postala navadna mlaka, v Dravinji pa se pojavlja često zastrupljena voda. Dalj časa so dolžili Tovarno volnenih izdelkov iz Majšperka, da zastruplja Dravinjo. Tovarna je dala vodo analizirati in izkazalo se je, da vode ne zastruplja in da ima dovolj čistilnih naprav. Treba bo poiskati krivca.

Pretek dravske vode pa so s kanalom za hidrocentralo popolnoma spreminili. Kolikor vode potrebuje hidrocentrala, jo speljejo po kanalu. Hidrocentrala že delno obratuje in tako je že sedaj lahko s škornji prebroditi strugo Drave vizavi kanala. Sicer je zagotovljen minimalni pretok vode tudi v stari strugi, a je kljub temu ta del Drave veliko izgubil na dobrem prijemu.

Studenčnica je v takem stanju, da je ribiška družina »Studenčnica« tik pred razpadom. Obžalovali so tako stanje potoka blizu mesta. Baje je predvidena regulacija potoka s spodnje strani navgor. Načrti so pripravljeni. Za regulacijo je baje predvidenih 80 milijonov starih dinarjev. Bojijo se tudi, da bo podtalnice vedno manj in da bo regulacija zaman.

Dravsko vodo pa osnažijo in zastrupljajo mnogi kanali in pritoki iz vojašnice, (tik za

tem kanalom je mestno kopalnišče), kanal iz Kidričevega (TGA), nesnažna Grajena...

Ker je primerne vode za ribolov vedno manj, vidijo možnosti za vzgojo in ribolov tudi v doslej zapuščenih ribnikih. Doslej so v urejenih ribnikih le gojili ribe, ki so jih pozneje spuščali v ptujске vode. Velika želja ribičev pa je urediti ribnik, pripravljen za športni ribolov. Njihova želja je uresničljiva, ker imajo denar. Za odškodnino zaradi elektrarne so dobili 14 milijonov starih dinarjev. V načrtu imajo preurediti ribnik v Turnišču. Pri vsej zamisli je spotika le lastninska pravica omenjenega ribnika, ki ga upravlja KK Ptuj. Sklenili so, da sredstev v ribnik ne bodo vlagali in ga urejevali, dokler ne bo rešena lastninska pravica. Nočejo, da bi si pozneje uredjen ribnik kdo lastil. Ker KK Ptuj nima denarja, bi kazalo prepustiti omenjeni ribnik ribiški družini, ki ima vse pogoje, da ga uredi v ribiško športni objekt, ki bo koristil domačinom in tujcem. ZR

LETOŠNJI PROGRAM PTUJSKE KRAJEVNE SKUPNOSTI

Na računu ptujске krajevne skupnosti se bo v letošnjem letu nabralo okoli 40 milijonov starih dinarjev. Krajevna skupnost se je odločila, da bo z najetimi posojiliom posvečala vrednost razpoložljivega zneska na 76 milijonov starih dinarjev. Glede na to so že sestavili okvirni program del v letošnjem letu.

V programu del ptujске krajevne skupnosti v letošnjem letu so tudi dela, ki so bila planirana že pred leti. Sofinancirala bo gradnjo nove kombinirane vzgojne varstvene ustanove v Ptujju s 30 milijoni starih dinarjev. Za gradnjo vodovoda v Spuhlji je namenila 5 milijonov, za asfaltiranje Rogozniške ceste 15 milijonov, za asfaltiranje ceste proti Grajeni 15 milijonov, za asfaltiranje Mlinske ceste na Bregu 6 milijonov, za asfaltiranje ceste proti Orešju in obnovo Vičavske poti 3 milijone, za ureditev ograje in pokopalnišča v Rogoznici 2 milijona starih dinarjev.

Komunalne potrebe na področju ptujске krajevne skupnosti daleč presegaajo razpoložljiva sredstva. Še veliko bo treba raznih prispevkov. Krajevna skupnost bo morala kljub temu izvršiti program dela, da bodo lahko občani čimprej uporabljali nove objekte. ZR

Pustni običaji iz okolice Ptuja na TV

Zagrebska RTV bo te dni posnela dokumentarni film o pustnih običajih v okolici Ptuja. Snemali bodo v vaseh na Ptujskem polju in v Halozah. Oddajo si bomo lahko ogledali že marca na devetem kanalu.

Predračuni za modernizacijo nekaterih cest

Predračun za modernizacijo nekaterih cest na območju ptujске občine je izdelan. Mišljeno je asfaltiranje cest Budina—Brstje, Ptuj—Rabelčja vas, cesta proti Grajeni in Poljska cesta. Predstavniki krajevne skupnosti se bodo v kratkem sestali z lastniki hiš ob omenjenih cestah in se pogovorili o sredstvih za modernizacijo cest. ZR

Vzgojna vprašanja

Moj otrok je drugačen

Pri normalnem otroku je za starše samo po sebi umevno, da njegov razvoj vodijo in podpirajo tako, da postane uporaben član človeške družbe in da se more v njej znajti in se počutiti kar se le da srečni. Prav tako je samo po sebi umevno, da nudimo duševno nerazvitemu otroku pomoč, da se približa cilju, kolikor dopušča njegovo stanje. Če dosežemo pri prizadetem otroku toliko, da je srečen, miroljuben, dobro vzgojen, čist in ubogljiv, potem bodo ljudje ob srečanju z njim prijaznejši. Tudi doma bo z njim laže, tako da bo živela vsa družina skupaj bolj v miru in zadovoljstvu.

Otrok, ki se dobro vede, je deležen dosti več dokazov simpatije, kot otrok, ki je povsod v spotiko. Prijaznost, ki je je deležen, blagodejno vpliva na njegov značaj: daje mu občutek, da ga imajo ljudje radi. Kot vsakemu drugemu človeku, ugaja to tudi prizadetemu otroku. Tako dorašča kot zadovoljen človek in vrača sprejeto prijaznost prav tako s prijaznostjo. Čuti se priznan in prizna nato s svoje strani zahteve, ki jih od njega terja situacija; vedno bolj harmonično se uvršča v vse širše okolje.

Nasprotno je otrok, ki se ne vede dobro, povsod v spo-

tiko. Vedno znova ga oštevajo, in to ne samo ljudje, ki so mu blizu, temveč tudi takšni, na katere čustveno ni navezan. Doživlja mnogo neprijaznosti in reagira na to z lastno neprijaznostjo, s čimer postane še bolj neprijazen. Ni čudno, da občuti svet kot nekaj neprijaznega, saj mora živeti z njim v nenehnem boju. Živi tako rekoč v sovražnem taboru. Namesto harmonične podreditve, raste v njem bojovnost: upira se vsemu, bori se proti vsakomur, in sicer s takšnimi sredstvi, da ga okolje zaradi njih še bolj odklanja. Tako nastaja lik upornega, napadalnega slaboumežja, ki vse razbije, povsod dela škodo in je za vsakogar breme. Napadalnost ne sodi v sliko duševne nerazvitosti: to je posledica nepravilnega ravnanja.

Tudi zdrav otrok vztraja nekaj časa v svojem odporu, tudi on je kdaj pa kdaj uporen, če ga je k temu izvajala situacija; ob prigovarjanju, uvidevnosti in ne nazadnje ob samokontroli se zopet uravnovesi. Duševno šibkejši pa se bojujejo z mnogo enostavnejšimi, zato pa toliko močnejšimi sredstvi. Svojim čustvom je izročen na milost in nemilost v veliko večji meri, ker mu manjka pametna preudarnost.

Zato moramo paziti na to, da sam sebe ne žene vse bolj v obrambni položaj in da se nanj ne navadi in ne vztraja v njem. Najboljše sredstvo proti temu je naše lastno zdržanje. Naša ljubezen, naša mirna prijaznost vzbudi miroljubnost. Če ga vrhu tega učimo še dostojnega vedenja, potem bodo tudi drugi ljudje prijazni z njim. Tako otrok nima nobenega povoda, da bi postal borben.

Prizadetega otroka je treba naučiti marsičesa, kar zna zdrav otrok tako rekoč sa mod sebe, ko doseže določeno starost Veliko tega, kar si zdrav otrok zapomni po naključju, se mora prizadeti otrok šele učiti. Pri zdravem otroku je ta all ona sposobnost lepega dne preprosto tu: obleče si nogavice ali pi-je iz kozarca, vse to, ne da bi ga bilo treba posebej učiti.

Pri prizadetem otroku ni nič samo po sebi umevno. Sam od sebe se nauči malo sam od sebe ko doseže določeno starost. Veliko tega, kar mete čas zanj, se boste čudili, koliko ga je mogoče naučiti. V prvih petih do šestih letih ste izključni voditelj svojega otroka. Izkoristite dobro ta čas: obrodil vam bo sadove.

»Zakaj se slikarji podpisujejo pod slike?«
 »Zato, da jih ne bi kdo narobe obesil na steno!«

DELAVSKA UNIVERZA PTUJ

DELAVSKA UNIVERZA PTUJ IN KOORDINACIJSKI ODBOR ZA VPRAŠANJA NARODNE OBRAMBE PRI OBCINSKI KONFERENCI SZDL prirajata v izobraževalnih centrih od 14. februarja do 20. februarja 1969 naslednja predavanja:

petek, 14. februarja:
 Ptuj—Breg—Turnišče
 Okupacijski sistem v Sloveniji in boj proti njemu med NOV 1941-1945; predava Lojze Gojčič ob 18. uri v dvorani SZDL Breg;

ponedeljek, 17. februarja:
 Medvedce
 Okupacijski sistem v Sloveniji in boj proti njemu med NOV 1941-1945; predava Adi Sarman ob 18,30 v gasilskem domu; Sela
 Bistvo in značilnosti sodobne vojne ter vpliv sedanje vojne tehnike na bojno udeleževanje; predava Ferdo Lovrec ob 18. uri v šoli; Leskovec
 Vojno strateške konceptije NATO in Varšavskega pakta; predava Lojze Gojčič ob 18,30 uri v šoli; Stoperice
 Osnovna načela vseljidske obrambne vojne s posebnim ozrom na posebnosti Slovenije; predava Franjo Rebernak ob 17. uri v šoli; Ptuj — I. teren
 Okupacijski sistem v Sloveniji in boj proti njemu med NOV 1941-1945; predava Lado Stumberger ob 18. uri v dvorani obč. skupščine, Miklošičeva 14; četrtrek, 20. februarja:
 Naraplje
 Vojno strateške konceptije NATO in Varšavskega pakta; predava Lojze Gojčič ob 18. uri v šoli. Podlehnik
 Osnovna načela vseljidske obrambne vojne s posebnim ozrom na posebnosti Slovenije; predava Franjo Rebernak ob 18. uri v šoli. Grajena
 Psihološka vojna, delovanje obveščevalnih služb in varnostni ukrepi v sistemu narodne obrambe; predava Martin Učkar ob 18,30 v šoli. Ptuj, Vičava, Orejše
 Okupacijski sistem v Sloveniji in boj proti njemu med NOV 1941-1945; predava Adi Sarman ob 18. uri v domu SZDL Vičava. Ptuj, Breg, Turnišče
 Psihološka vojna, delovanje obveščevalnih služb in varnostni ukrepi v sistemu narodne obrambe; predava Franc Potočnik ob 18. uri v domu SZDL Breg.

Rezervirano za Lujzeka

Dober den drogi Prieki no moja žilota, ki se od cajta cajta zglastite v mojen rezec ranen koti.

Gnes van nemo preveč na človekara v svojen imeni nerajši dali besedo mojin dopisk kon. Povedati van moren to, ke sen tote dni, če glih še samo en krotek cajt od ske korantije na našen starinskem Ptujju ne sreča enega originalnega koranta, din samo toke, ki jih lehko den no celo leto v »civilni« človevno v provih, od matere rove podarjenih lorfab. Pač, ren van malo poprafti toto. To v nedelo večer sen vida v stini pri Roziki enih pr korantof, ki so malo zacinae z velikimi krovjimi zvucni gostof pobirali peneze. En čista zagvišno ne več kak 10 star fašenk je doba naimost, ke drobiža pri eni mizi špi, ki ga je praš po možko v duški doj vužja. Saj rečen, kin koranton se tudi že tisti boj ta mali pridružovlejo.

Letošjo korantijo nan je op tūdi dopisnik iz Spūhle: SPOŠTOVONI LUJZEK!

Veš, tudi jas sen se odloča, ti neke napisen iz naše koteve dežele ge smo jaz tote že fsi tak po malen zmehani tati. Veš, Lujs, vudrima si v ke no naredma malo propag do za toto korantijo. V me mo na Ptujju čista zagvišno v lorfe od lorf no lorfe nad mi. Zaj pa še neke. Glej, boš si tūdi ti malo kshit naše drgačik boš glih tak zgledna našo storo mesto, ki smo mislili letos za toto 1969-let oblišti novi gvant pa jaz v mo, ke še sploh nosi raztrp no zgledane hlače.

Zaj pa še se grema betat ki vremen de ke letos za faš Ti reči, da bo lepo, jas pa reka ke de grdo. Eden od de čista zagvišno gvina no i fa.

Lepo te pozdr dopisnik iz Spūhle

LEPO POZDROVLNI KOR IZ SPŪHLE

Lepo, ke si si zmisla na naš pustni karambol, pozoba si mi boj na široko opisati, je kaj tote dni v vaši koran deželi. Si že vida koranta z kin noson? Veš jas sen še nega najč z očmi ne vida. dosti žalostno, ne? Nafsezod pregovor provi — slab zab — dober kunec. Lekič de te žalo tūdi za našo letošjo kor tijo. Nič se ne boj, letos de tote fašenkove dni na Pt praš lušno no na auf-biks. men de lepo, obiskali do forme koranti no ruse, rad neži od bližik no od daleč, stinci no privatni ostarjoni kšeftali — organizacijski šta toto prirreditel pa de čista za no doba sive lase, saj smo čani že od negda poznani, za fašenk nemremo najč nakrancati z malo papir pantil. Noja, lekič de letos bojšje vūn zglednol. Pridi v delo na Ptuj, nede ti zob. boš že od daleč spozna, mo čista originalno lorfo čaranega občona.

Lepo te pozdr LA

Pozdrovi tūdi fse druge rante iz lūkarske držove.

»Fonzapoh« iz Marproga v svojen pismi tak neusmil obdela Ormožonce no jihovo sto od zažgonoga mosta prek ve, gradnjo vinske kleti, ne gradnjo vinske kleti, hotels kombinata, ki je doba svoj lec pri Slovenija vini v ljanj — ke van jas toga ne plen napisati. Zloža je lepo v verzih, ki nam pove mal zanimivega. Dosti je seveda fsen ten žalostne resnice, pa resnica že od negda boli no v oči skoči, sen dja toto jegovo pesen v — lekič de še mi gdo praš »Fonzapoh« iz Marproga, lepo pozdrovleni no bog tvojo bogato no honoristično mo. Ce do najl Ormožonce ke razkūřili, ma si jih negd drugi priliki malo boj privo Te pa srečno no lepo se za tote fašenkove svetke. Za godovno, ki mam ga most fašenk, ženske pa na pepel pasko mete, ke se nede koken krofi zadržna. Vaš

Križanka - KURENT -

		DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	ČVEZLA NOBRACJE	POGOBOA PORAVNAVA	LJUBKOVALNO ŽEN.IME	KOSITER	REDKA BOMBAŽ TKANINA	BRAZILSKI OBMOR. MESTO
ZAGOVORNIK PURIZMA	GRADBL. MATERIAL IZ AZBESTA	DOMAŠE ŽIVALI				LANTAN	HRVATSKI KRALJ	
MOČVIR. KOMAR	PREMOŽENJE GOTOVINA	OPOMIN	KLICA				STARO-GERMANSKO PLEME	C
				RAČUNSKI STROJ VERDUEVA OPERA				
KVAR				DOBESEDNA NAVEDBA	EGIPT. POLITIK ŽENSKO.IME			
VRSTA ZVEZDE					SLIKAR SUBIC JOHN BOYD			
STARO-PERZIJSKI KRALJ		SLOGA						ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA
ŽENSKO LJUBK. IME		KRAJ NAPOLEONA NOVEGA PORAZA	1000 m					
UJETNICA KI JAMEI S SVOJIM ŽIVLJE-NJEM				RIMSKJE TROJANE				
RISAL IN SESTAVIL: Mil	MOČNATA JED				OZNAKA ZA 'PREKO'			

NAPADEL TUDI MILIČNIKA

V nedeljo popoldne je stopil v gostilno v Hajdošah neznan možki. Spil je dvakrat po 2 deci pelinkovca. Ko je bilo treba plačati, je pričel razgrajati. Ker ni ubogal natakarice, sta pristopila dva možka. Neznane ju je fizično napadel. Navzoči so poklicali na pomoč postajo milice. Miličniki so srečali neznanca na cesti kak kilometer od gostilne. Miličnik je stopil proti neznanecu in zahteval, da se ustavi. Ta je miličnika fizično napadel. Miličnik je moral uporabiti gumijevko, s katero je neznanca prisilil k pokorščini. Odpeljali so ga na postajo milice. Pri sebi neznanec ni imel nobenih osebnih podatkov. Na vprašanja ni hotel odgovarjati. Delal se je gluhonemega, čeprav je prej v gostilni govoril in pozneje preklinjal miličnika. Govoril je srbohrvatsko. Odpeljali so ga v Maribor na Upravo za javno varnost, kjer bodo ugotovili, kdo je in od kod je.

